PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU

MIEJSCOWEGO

PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

NIECHLÓW OBEJMUJĄCEGO CZĘŚĆ OBRĘBU WSI SICINY

Tytuł:	***PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO*** ***PROJEKTU*** ***MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NIECHLÓW OBEJMUJĄCEGO CZĘŚĆ OBRĘBU WSI SICINY***

Autorzy:	EkoLogika Pracownia analiz przestrzennych i środowiskowych ***mgr Marta Stelmach-Orzechowska***

Współpraca:	***mgr. inż. Marek Lempart*** ***"EPPUM" PRACOWNIA PLANISTYCZNO-URBANISTYCZNA***

Data wykonania:	***październik 2019r.***

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 5
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI 6
3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU 8
4. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 10
5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 11
5.1. Położenie administracyjne i geograficzne 11
5.2. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i sposób użytkowania terenu 12
5.3. Warunki klimatyczne 13
5.4. Gleby 13
5.5. Złoża kopalin 13
5.6. Wody podziemne 14
5.6.1. Jednolite części wód podziemnych 14
5.6.2. Główne zbiorniki wód podziemnych 16
5.7. Wody powierzchniowe 16
5.7.1. Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych) 17
5.8. Zagrożenie powodziowe 19
5.9. Walory przyrodnicze i krajobrazowe 20
5.9.1. Obszary, siedliska i gatunki przyrodniczo cenne 20
5.9.2. Formy ochrony przyrody 20
5.9.3. Walory kulturowe 20
5.10. Powietrze atmosferyczne 20
5.11. Adaptacja do zmian klimatu 22
5.12. Klimat akustyczny 25
5.13. Promieniowanie elektromagnetyczne 26
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 27
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY 27
8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO 28
8.1. Oddziaływania na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oraz obszary podlegające ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody* 28
8.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz 29
8.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne 29
8.4. Oddziaływanie na zasoby naturalne 30
8.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i mikroklimat oraz klimat akustyczny 30
8.6. Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki 31
8.7. Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne 32
9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 32

10. ROZWIĄZNIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA SRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU 33
11. METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 36
12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE 36
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 37
14. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH 43
15. BIBLIGRAFIA 44

SPIS TABEL

Tabela 1. *Charakterystyka i ocena stanu JCWPd* 14
Tabela 2. *Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu diagnostycznego na terenie JCWPd 79 za rok 2017* 15
Tabela 3. *Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze projektu mpzp – na podstawie aPGW dla dorzecza Odry* 18
Tabela 4. *Aktualna ocena stanu JCWPrz na obszarze projektu mpzp – na podstawie badań monitoringowych WIOŚ Wrocław* 18
Tabela 5. *Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie dolnośląskiej za rok 2016 i 2017* ... 20

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. *Rysunek MPZP - projekt* 6
Rysunek 2. *Położenie Gminy Niechlów na tle podziału administracyjnego Polski* 11
Rysunek 3. *Położenie Gminy Niechlów względem mezoregionów fizyczno – geograficznych* 12
Rysunek 4. *Zasięg występowania JCWPrz względem obszaru gminy Niechlów, w tym terenów objętych projektem MPZP* 17

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Niechlów obejmującego część obrębu Siciny" zwany dalej projektem MPZP. Podstawą prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*, która implementuje obowiązki wynikające z dokumentów tj. m.in.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/52/UE z 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,
- Dyrektywa Rady nr 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. nr 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywa Rady nr 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, stanowiąca wersję skonsolidowaną wcześniejszej dyrektywy EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 o ochronie dziko żyjących ptaków (Directive on the Conservation of Wild Birds).

W nawiązaniu do powyższego, zgodnie z art. 46 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]* organ opracowujący projekt MPZP jest zobligowany do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, czego wynikiem jest sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko.

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1].*

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowiska ma obowiązek przekazania ww. dokumentów do opiniowania właściwym organom oraz zapewnienia udziału społecznego w postępowaniu zgodnie z art. 54 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1].*

Celem Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnych zmian w środowisku wynikających z dopuszczenia określonego sposobu zagospodarowania przestrzeni. W Prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania, oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Niechlów obejmującego część obrębu Siciny" zwanego w dalszej części projektem MPZP. Do sporządzenia projektu MPZP przystąpiono na podstawie *Uchwały Rady Gminy Niechlów nr VII/32/2019 z dnia 28 lutego 2019r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Niechlów obejmującego część obrębu Siciny.*

Obszar objęty projektem MPZP położony jest w gminie Niechlów (powiat górowski) i dotyczy części obrębu wsi Siciny. Celem projektu MPZP jest ustalenie nowego przeznaczenia terenu oraz zasad zagospodarowania i zabudowy w liniach rozgraniczających. Równorzędnym celem jest również zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem wymogów odnoszących się do ochrony środowiska, w tym zdrowia ludzi oraz środowiska kulturowego.

Rysunek 1. *Rysunek MPZP - projekt*

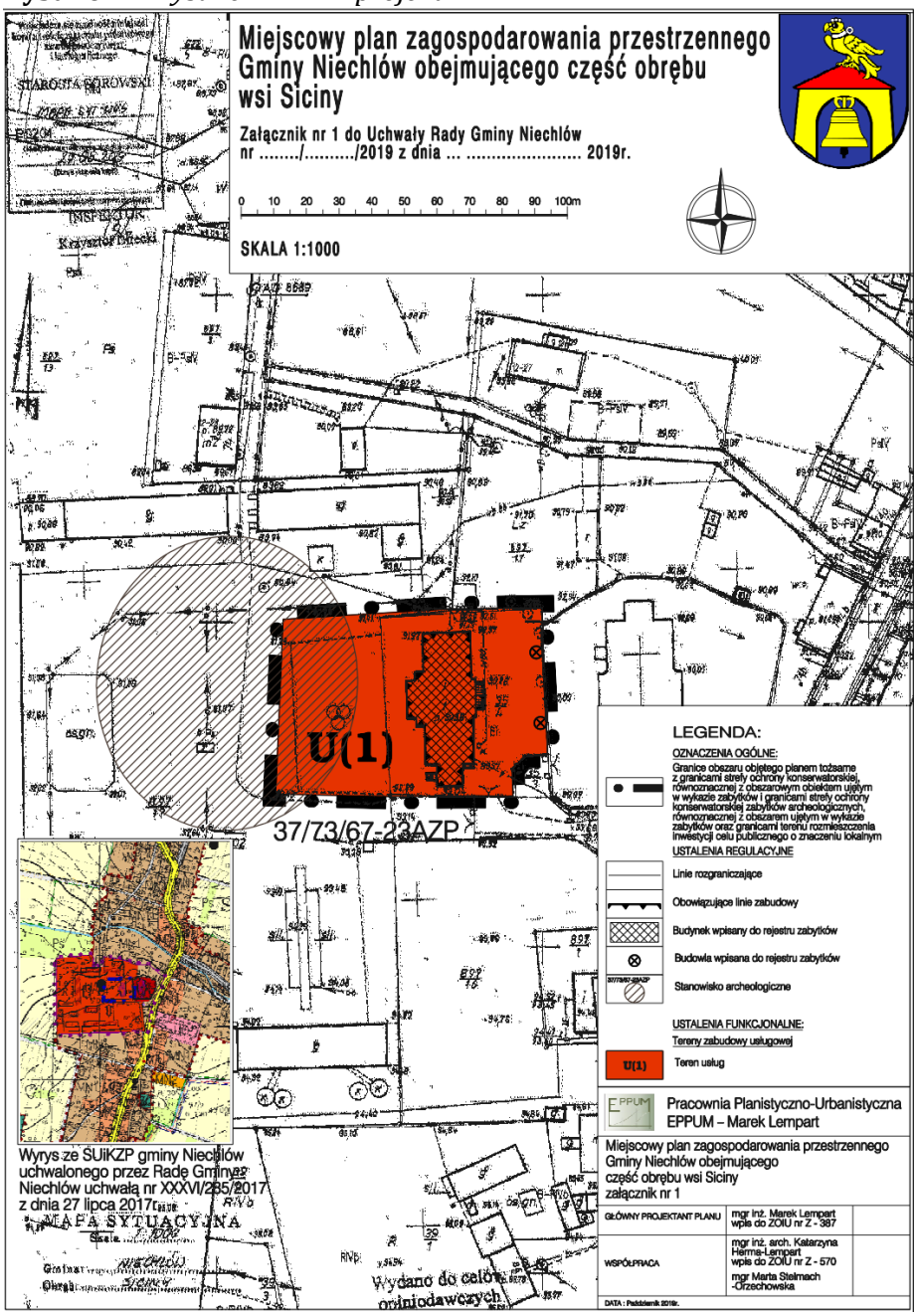

Zgodnie z powyższym w ramach projektu MPZP ustala się przeznaczenie: usług oznaczonego na rysunku planu symbolem **U(1)**:

1) przeznaczenie podstawowe:
   a) usługi opieki społecznej,
   b) usługi zdrowia,
   c) usługi oświaty,
   d) usługi kultury;
2) przeznaczenie uzupełniające:
   a) usługi handlu detalicznego,
   b) gastronomia,
   c) administracja i biura,
   d) usługi rekreacyjno-wypoczynkowe,
   e) usługi sportu, w zastrzeżeniem pkt 5,
   f) drogi wewnętrzne,
   g) ścieżki piesze i rowerowe,
   h) garaże i miejsca postojowe,
   i) urządzenia infrastruktury technicznej,
   j) zieleń urządzona;

Analizie w niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko poddano część tekstową planu (projekt Uchwały Rady Gminy Niechlów) oraz rysunek planu opracowany w skali 1:1000, będący załącznikiem graficznym do projektu Uchwały.

Analizowany projekt MPZP nie narusza ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Niechlów przyjętego Uchwałą Nr XXXVI/285/2017 z dnia 27 lipca 2017r..*

3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU

Fundamentalne zasady w rozwoju społeczno- gospodarczym nakazujące uwzględniać ochronę środowiska podjęto na Konwencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Przyjęto wówczas dokumenty stanowiące o respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju m.in. protokół z Kioto z 1997r. w sprawie ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz Agenda XXI, dotycząca ochrony i zarządzania zasobami naturalnymi. Równie istotnym dokumentem na szczeblu międzynarodowym z punktu widzenia bioróżnorodności jest Konwencja Berneńska z 1979 r. o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych.

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska formułuje VII Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety" (Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety"). Jego realizacja ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego oraz ogólną poprawę środowiska i jakości życia. Będzie realizowany poprzez 9 strategii tematycznych. Nowa inicjatywa pomoże stworzyć wspólne podejście do głównych wyzwań ekologicznych, przed którymi stoi UE i ustalenia skutecznych środków pozwalających na ich realizację. W programie działań będą zatem wspierane procesy międzynarodowe i regionalne, mające na celu przekształcenie gospodarki światowej w zieloną gospodarkę sprzyjającą włączeniu społecznemu, aby zapewnić naszej planecie oraz obecnym i przyszłym pokoleniom zrównoważoną przyszłość z punktu widzenia gospodarki, społeczeństwa i środowiska.

Cele środowiskowe istotne z punktu widzenia projektu MPZP wyznaczają następujące dokumenty na szczeblu wspólnotowym:

- → Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L z 2001 r. Nr 197, s. 30);
- → Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L z 1992 r. Nr 206, s. 7 z późn. zm.) (tzw. Dyrektywa Siedliskowa)
- → Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L z 2010 r. Nr 20, s. 7) (tzw. Dyrektywa Ptasia);
- → Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L z 2000 r. Nr 327, s. 1 z późn. zm.);
- → Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (Dz. Urz. WE L z 2001 r. Nr 309, s. 22 z późn. zm.);
- → Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L z 2002 r. Nr 189, s. 12 z późn. zm.).

W związku z akcesją do Unii Europejskiej Polska została zobowiązana do dostosowania prawodawstwa krajowego do wymogów wspólnotowych. Wdrożenie szeregu dyrektyw związanych z szeroką pojętą ochroną środowiska przyczyniło się do zmian w polityce środowiskowej Państwa, a także do wprowadzenia wielu zmian w ustawodawstwie polskim jak również zaleceń, wymagań i norm w ochronie środowiska. Cele zawarte dokumentach krajowych wynikają zatem z prawa unijnego.

Podstawowym dokumentem krajowym jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 wyznaczająca 24 kierunki szeroko pojętych działań w zakresie ochrony środowiska w Polsce. Zgodnie z Polityką Ekologiczna Państwa podstawowym celem ekologicznym jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego oraz stworzenie podstaw dla opracowania i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju kraju. Bezpieczeństwo ekologiczne oznacza: czyste środowisko we wszystkich jego elementach, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, trwałe występowanie wszystkich stwierdzonych na tym obszarze dziko żyjących gatunków, bezpieczna dla zdrowia człowieka żywność oraz możliwość rekreacji i wypoczynku. Nadrzędnym kryterium rozwiązań o charakterze strategicznym na wszystkich szczeblach zarządzania powinna być konstytucyjna zasada zrównoważonego rozwoju. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska.

Cele środowiskowe istotne z punktu widzenia projektu MPZP wyznaczają następujące dokumenty programowe szczebla krajowego tj.

- → Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań,
- → Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- → Plan Gospodarowania Wodami w dorzeczu Odry,
- → Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,
- → Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 tzw. SPA2020.

Mając na uwadze, że obowiązek sporządzania dokumentów krajowych wynika z prawodawstwa unijnego i międzynarodowego to cele ochrony środowiska ujęte w dokumentach prawa krajowego są transpondowane z dokumentów wyższego szczebla.

W zakresie racjonalnego gospodarowania wodami w projekcie MPZP uwzględniono ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez ustalenie zasad ochrony tych wód, zasady zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Obowiązuje nakaz zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami poprzez wyposażenie w kanalizację sanitarną, zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska, tymczasowe magazynowanie w szczelnych zbiornikach do czasu realizacji kompleksowego systemu odprowadzania ścieków, realizację przydomowych oczyszczalni ścieków, magazynowanie odpadów wyłącznie w przystosowanych do tego celu miejscach zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie poprawy klimatu akustycznego w projekcie MPZP obowiązuje ustalenie, że w odniesieniu do terenów zabudowy chronionej akustycznie należy zapewnić ochronę przed ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu.

W zakresie ochrony powietrza i klimatu uwzględnia się ograniczenia w emisji substancji do powietrza będącej wynikiem działalności człowieka. Jednocześnie wskazuje się na potrzebę wykorzystania odnawialnych źródeł pozyskiwania energii, dzięki którym możliwe będzie ograniczenie niskiej emisji.

W zakresie gospodarowania odpadami w projekcie MPZP obowiązuje ustalenia dotyczące postępowania z odpadami oraz zapobiegania ich powstawaniu wynikające z aktów prawnych i dokumentów strategicznych.

W zakresie bioróżnorodności w projekcie MPZP realizowane jest poprzez ustalenie określonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, utrzymanie zieleni urządzonej na terenach zabudowanych i komunikacyjnych, wyznaczenie terenów zieleni i wód.

4. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu MPZP opracowano na podstawie analizy ustaleń zawartych w dokumencie, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania, analizy uwarunkowań środowiskowych i kulturowych oraz wymagań w stosunku do ochrony środowiska i zapobiegania szkód w środowisku. Sposób opracowania Prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.

Pierwszym etapem prac nad Prognozą było zapoznanie się z projektem MPZP oraz rozpoznanie uwarunkowań środowiska w oparciu o dostępne materiały i dokumenty planistyczne, które następnie posłużyło do określenia diagnozy stanu środowiska na terenach objętych projektem. Następnie w Prognozie analizie poddano istotne z punktu widzenia wpływu na środowisko, ustalenia i rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie MPZP. W procedurze rozpatrywania oddziaływania ustaleń tego dokumentu uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych. W ocenie wykorzystano metodę indukcyjno – opisową oraz metodę analogii do oddziaływań istniejących tego typu przedsięwzięć, jak dla infrastruktury komunikacyjnej, infrastruktury technicznej, terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej, obsługi gospodarstw rolnych, hodowlanych i ogrodniczych i innych. Prognozę oddziaływania sporządzono z wykorzystaniem dostępnych danych tj. informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska, a także materiałów powszechnie dostępnych w internecie, jak: programy, strategie, plany, studia.

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko projektu MPZP wynika z art. 51 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1].* Ponadto zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismem znak: WSI.411.100.2019.MS z dnia 15 kwietnia 2019r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Górze (pismem znak: ZNS-7200-8/MW/19 z dnia 8 kwietnia 2019r.).

5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

5.1.Położenie administracyjne i geograficzne

Projekt MPZP obejmuje części obrębu wsi Siciny w gminie Niechlów. Gmina Niechlów położona jest w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie górowskim, jest jedną z czterech gmin powiatu. Od wschodu sąsiaduje z gminą Góra, od południowego wschodu z gminą Jemielno, a od południa i południowego zachodu z gminą Rudna w powiecie lubińskim i gminą Pęcław w powiecie głogowskim. Natomiast od zachodu graniczy z powiatem lubuskim: gminą Szlichtyngowa oraz gminą Wschowa. Powierzchnia gminy wynosi 151 km^2, co stanowi około 20% powierzchni powiatu.

Rysunek 2. *Położenie Gminy Niechlów na tle podziału administracyjnego Polski*

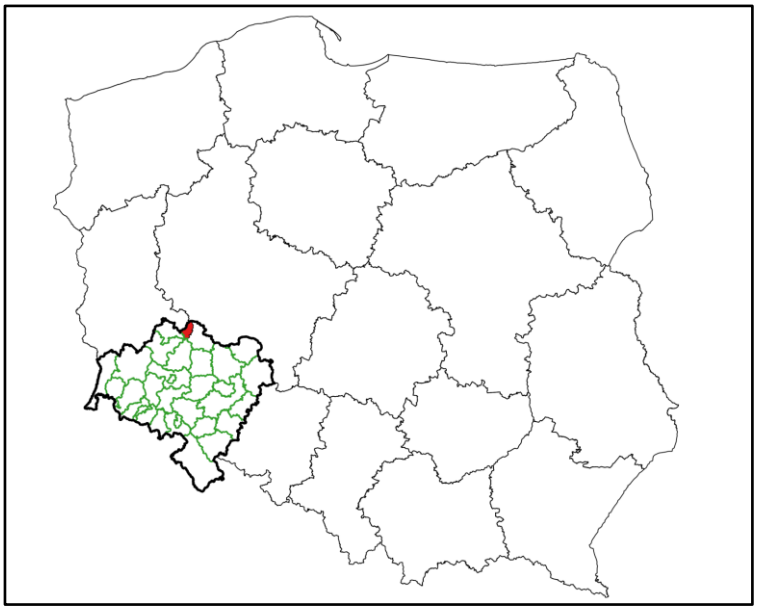

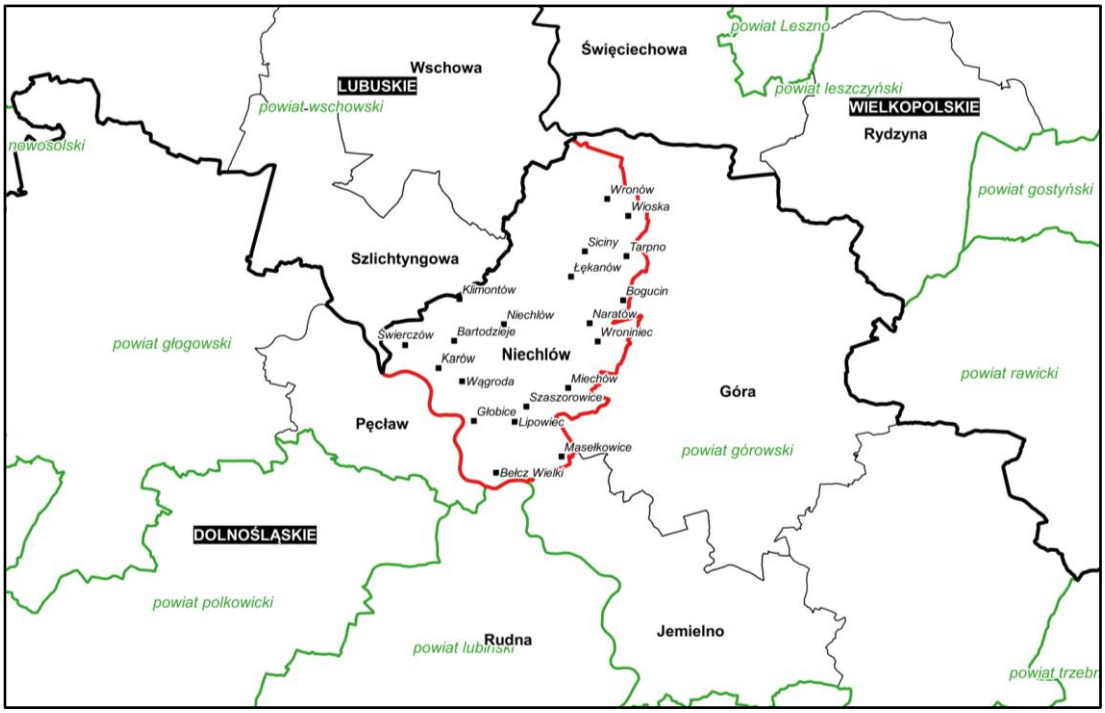

Źródło: opracowanie własne

Pod względem fizyczno-geograficznym zgodnie z regionalizacją J. Kondrackiego projekt MPZP obejmuje tereny znajdujące się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Leszczyńska (318.11).

Rysunek 3. *Położenie Gminy Niechlów względem mezoregionów fizyczno – geograficznych*

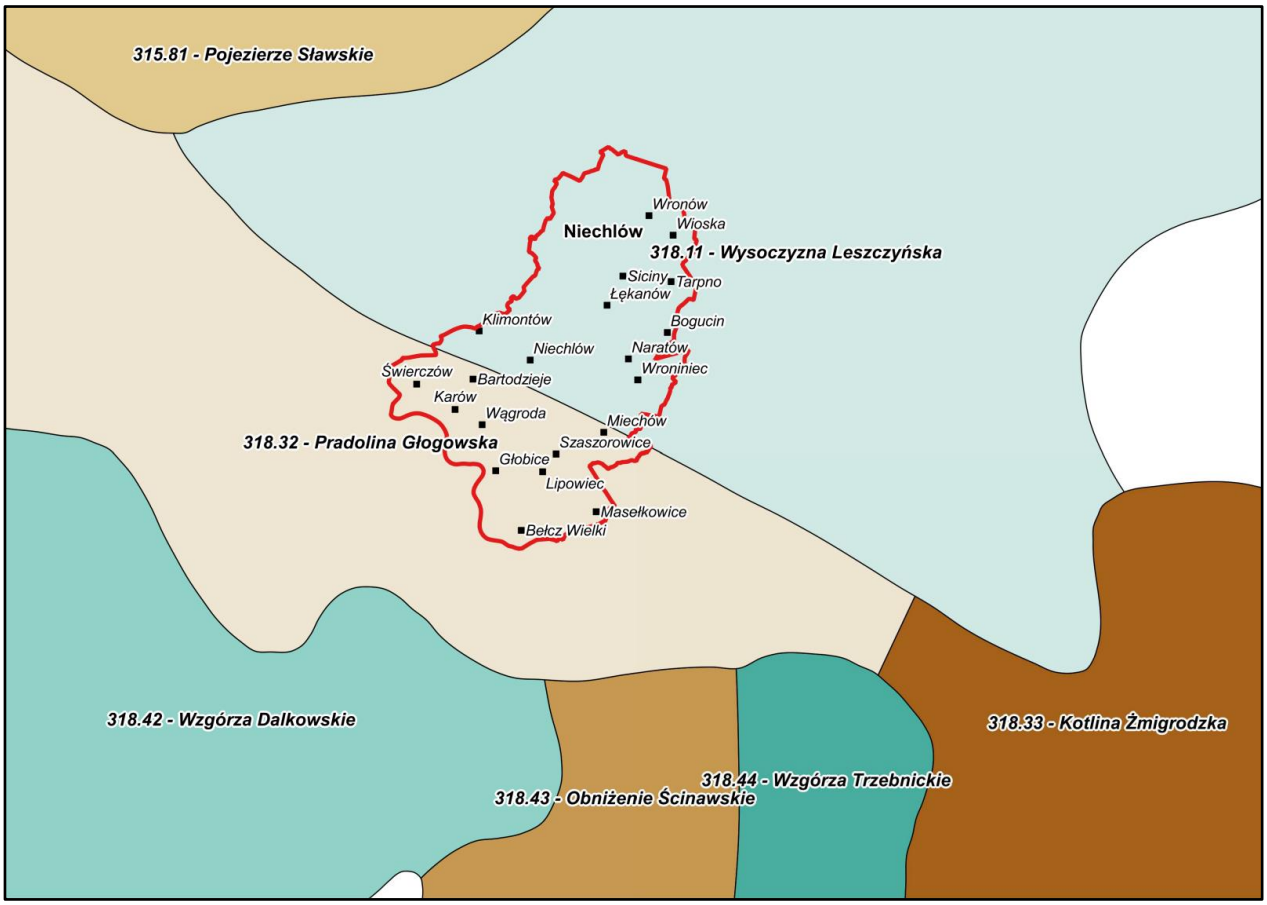

Źródło: opracowanie własne

5.2.Budowa geologiczna, rzeźba terenu i sposób użytkowania terenu

Gmina Niechlów położona jest w monoklinie przedsudeckiej, która jest jednostką geograficzną w południowo zachodniej Polsce. Powstała pod koniec mezozoiku i przykrywa starsze utwory fałdowe. Obecnie struktury te pokryte są utworami trzecio- i czwartorzędowymi. Zbudowana jest ze skał permsko-mezozoicznych. Na obszarze gminy z utworami permu związane są złoża gazu ziemnego. Podłoże mezozoiczne to iły z wkładkami węgli brunatnych zalegające na 128,2 m p. p. t., które nawiercono w najgłębszym z odwiertów - dla ujęcia w Tarpnie. Geograficznie monoklina przedsudecka obejmuje północne części Niziny Śląskiej i Niziny Śląsko-Łużyckiej, Wał Trzebnicki, Obniżenie Milicko-Głogowskie, zachodnią część Niziny Południowowielkopolskiej, Pojezierze Leszczyńskie, Wzniesienia Zielonogórskie oraz południowe części Pojezierza Lubuskiego, zachodnie części i Pojezierza Wielkopolskiego.

Północna część gminy Niechlów (po lasy na wysokości Niechlowa – Masełkowic) należy do makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej, reprezentowanego na tym obszarze przez mezoregion Wysoczyzna Leszczyńska. Południowa część gminy znajduje się natomiast w obrębie makroregionu zwanego Obniżeniem Milicko-Głogowskim, reprezentowanym na tym terenie przez mezoregion Pradolina Głogowska.

Obszar gminyvcharakteryzuje się bardzo łagodną i stosunkowo mało zróżnicowaną rzeźbą terenu. Różnice wysokości na terenie gminy nie osiągają nawet 40 m. Najniżej, bo na wysokości około 75,9 m n.p.m., położone są dna dolin rzecznych Baryczy oraz wspólnej doliny Kopanicy i Rowu Śląskiego (najbardziej wysunięta na zachód część gminy). Najwyżej - wysokość 112,6 m n.p.m. położony jest obszar na wschód od Wronińca, stanowiący kulminację wysoczyzny. Warto podkreślić, że cechą

charakterystyczną dolin rzecznych przebiegających przez obszar gminy są ich bardzo szerokie i stosunkowo płaskie dna. Powierzchnie teras nadzalewowych są często łagodnie uformowane. Tylko lokalnie występują wyraźne zbocza dolin rzecznych o 8-13 m wysokości i spadkach rzędu 15-25%. Obszar wysoczyzny położony między dolinami Baryczy i Kopanicy osiąga wysokość 95-112,6 m n.p.m. Jest to teren raczej płaski, o spadkach rzędu 0-3%. Jedynie w strefie zboczowej wysoczyzny występują nieco większe 2-5% spadki, dochodzące na południowym – zachodzie, aż do 10%. Natomiast położone w południowo-wschodniej części gminy wydmy paraboliczne i wałowe o wysokości 2-5 m kształtują spadki 5-20%.

Teren objęty projektem MPZP stanowi teren zurbanizowano, zabudowany przez zespół pałacowo-folwarczny, objętego ochroną konserwatorską.

5.3.Warunki klimatyczne

Klimat obszaru powiatu górowskiego i gminy Niechlów, podobnie jak całej Polski, zaliczany jest do kategorii klimatów umiarkowanych o cechach przejściowych między klimatem morskim i kontynentalnym.

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski (R. Gumińskiego) obszar gminy Niechlów należy do dzielnicy środkowej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8-8,5^{o}C. Dni gorących, tj. o temperaturze powyżej 25°C, rejestruje się 30-35 dni w roku; dni z przymrozkiem jest ok. 110 dni w roku, z minimalną temperaturą poniżej 0°C; dni mroźnych, o maksymalnej temperaturze poniżej 0°C jest ok. 30 dni w roku, a bardzo mroźnych, o maksymalnej temperaturze poniżej -10°C od 1 do 2 dni w roku. Ostatnie przymrozki przypadają na okres między 30 marca a 5 maja. Największa ilość pochmurnych dni występuje w okresie jesienno-zimowym. Najwięcej dni słonecznych jest we wrześniu i czerwcu. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 530-640 mm, lokując ten obszar nieco poniżej średniej krajowej. Maksimum opadowe przypada w sierpniu (70-87 mm), najmniejsze opady występują w zimie (styczeń i marzec - 27-31 mm). W ciągu roku wypada 160 dni z opadem. Pokrywa śnieżna utrzymuje się 50-65 dni i zanika przeciętnie do 25 marca. Średnia grubość pokrywy śnieżnej wynosi do 10 cm w południowej części gminy, a do 15 cm w północnej. Okres wegetacyjny trwa 220-230 dni w roku.

Przeważają wiatry wiejące z zachodu i południowego – zachodu, ich udział wynosi blisko 50%. Najrzadziej notowane są wiatry północne i północno – wschodnie, łącznie zaledwie 11,6 – 14,6%. Średnia prędkość wiatru wynosi od 3,0 do 3,5 m/s. Cisza atmosferyczna stanowi od 5 do 10 %.

Oprócz ogólnych cech klimatycznych, obszar gminy można podzielić na trzy strefy mikroklimatyczne tj. obszar wysoczyzny, dolina Rowu Śląskiego i Polskiego oraz dolina Odry i Baryczy. Zróżnicowanie tych stref wynika z lokalnych uwarunkowań związanych z różnicami w ukształtowaniu powierzchni terenu, pokryciu roślinnością oraz występowaniu wód gruntowych i powierzchniowych.

5.4.Gleby

Na obszarze gminy Niechlów występują zróżnicowane typy gleb. Obszar objęty projektem MPZP jest w znacznej części zabudowany, o przekształconej strukturze glebowej.

Zgodnie z art. 101b *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]* oceny oraz badań i obserwacji stanu gleby i ziemi dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jakości gleby i ziemi jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka, w szczególności dotyczy to właściwości chemicznych gleb. Na terenach objętych projektem MPZP nie prowadzono badań gleby.

5.5.Złoża kopalin

Na terenie objętym projektem MPZP nie jest zlokalizowany obszar górniczy obszar i teren górniczy.

5.6.Wody podziemne

Teren gminy Niechlów należy do wielkopolskiego regionu hydrogeologicznego, a w jego ramach do podregionu wielkopolsko-śląskiego. Wody gruntowe występują bardzo płytko, do 1 m p. p. t. w obszarze dużych dolin rzecznych (w obszarze teras zalewowych rzek) oraz 1-2 m p. p. t. na obszarach pozadolinnych. Jedynie w obrębie wysoczyzny i niekiedy terasy wysokiej woda gruntowa występuje głębiej niż 2 m p. p. t.

Część obszaru gminy znajduje się w granicach rejonu hydrogeologicznego Pradoliny Głogowskiej (Borowca-Serbów), rozciągającego się wzdłuż dolin Odry i Baryczy z północnego – zachodu na południowy – wschód. W rejonie Pradoliny Głogowskiej użytkowy poziom wodonośny wykształcony jest w utworach czwartorzędu na głębokości od kilku do kilkunastu metrów. Na pozostałych obszarach gminy główny poziom użytkowy jest wykształcony w utworach czwartorzędowych, a drugorzędnie – w trzeciorzędowych.

W całej dolinie Odry oraz Baryczy i dolnych odcinkach jej lewobrzeżnych dopływów - poziom użytkowy nie posiada izolacji od powierzchni terenu. Na większości terenów pomiędzy Śląskim Rowem i Rowem Polskim występują warunki izolacji częściowej. Pozostałe obszary mają w większości pierwszy poziom wodonośny całkowicie izolowany od powierzchni terenu (poza okolicami Łękanowa, Sicin i Tarnowej Łąki, gdzie brak izolacji). W obszarach braku izolacji, obejmujących tereny występowania zasobnych zbiorników użytkowych wód podziemnych, występuje potencjalne zagrożenie zanieczyszczeniem wód użytkowych z powierzchni terenu.

5.6.1. Jednolite części wód podziemnych

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW600079 (zgodnie z nowym podziałem na lata 2016-2021, PIG). Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu JCWPd, ocenę stanu wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym w 2016 r. *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.*

Tabela 1. *Charakterystyka i ocena stanu JCWPd*

L.p.	Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)**		Lokalizacja			Ocena stanu z PGW*		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych*	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia	Derogacje *[symbol]*
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	ilość.	chem.			
1.	**PLGW600079**	**79**	Środkowa Odra	Odra	Wrocław	**dobry**	**dobry**	**niezagrożona**	utrzymanie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego	brak

** PIG - PIB, Synteza wyników oceny stanu wód podziemnych w dorzeczach według danych z 2012 r., Warszawa 2013 r. – ocena przeprowadzona na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r., w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. nr 143, poz. 896)*

*** według nowego podziału na 172 JCWPd*

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aktualizacja 2016r.)

Ostatni monitoring wód podziemnych w granicach JCWPd PLGW600079 prowadzony był w roku 2016 w ramach monitoringu diagnostycznego przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie GIOŚ w Warszawie. W ramach monitoringu diagnostycznego w granicach analizowanej JCWPd w obrębie województwa dolnośląskiego wyznaczono 14 punktów pomiarowych. Na terenie gminy Niechlów, w tym na obszarze objętym projektem mpzp nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu. Oceny stanu chemicznego w jednolitych częściach wód (JCWPd) i w poszczególnych punktach badawczych dokonano w oparciu o obowiązujące wówczas i obecnie *Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych [26]*, które wyróżnia pięć klas jakości wód:

1) **klasa I** – wody bardzo dobrej jakości, w których:
   a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie tła hydrogeochemicznego
   b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka;
2) **klasa II** – wody dobrej jakości, w których:
   a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
   b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby
3) **klasa III** – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka;
4) **klasa IV** – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka;
5) **klasa V** – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

Zgodnie z §4 ust. 4 klasy cytowanego wyżej rozporządzenia klasy jakości wód podziemnych I–III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny. Poniżej w tabeli przedstawiono wyniki oceny jakości wód podziemnych w granicach JCWPd 79 za rok 2017.

Tabela 2. *Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu diagnostycznego na terenie JCWPd 79 za rok 2017*

L.p.	Nr Monbada	Gmina	Miejscowość	Wiek i geneza	Klasa końcowa
1.		Góra	Góra	Q	III
2.		Wąsosz	Świniary	Q	III
3.	2626	Milicz	Brzezina Sułowska	Q	III
4.	2628	Cieszków	Cieszków	Q	II
5.	2635	Rudna Wielka	Rudna Wielka	Q	III
6.	2637	Góra	Czernina Górna	Q	IV
7.	2652	Żmigród	Czarny Las	Q	III

Q – zbiorniki czwartorzędowe
Źródło: Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego, rok 2017r., WIOŚ Wrocław

Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 79 ocenia się jako dobry, niezagrożony nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych. Zgodnie z wynikami monitoringu diagnostycznego za rok 2017 oraz publikacjami GIOŚ (Raport o stanie wód podziemnych w Polsce) stan

chemiczny JCWPd 79 w większości punktach jest umiarkowany lub dobry. Należy zatem założyć, że cel środowiskowy został osiągnięty.

5.6.2. Główne zbiorniki wód podziemnych

Pod terenem gminy Niechlów zlokalizowany jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 303 Pradoliny Barycko - Głogowskiej. Jest to zbiornik w trzeciorzędowych utworach porowych, o wysokim stopniu zagrożenia antropogenicznego. Średnia głębokość ujęć wynosi 60 m p. p. t., a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 199 tys. m^3/d. Wody zbiornika oceniane są, jako bardzo nieznacznie zanieczyszczone, łatwe do uzdatniania. Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 303 Pradoliny Barycko – Głogowskiej wyznaczono Obszaru Najwyższej Ochrony (ONO). Rozciąga się on z północnego-zachodu na południowy – wschód wzdłuż doliny Baryczy i obejmuje teren całej gminy Niechlów. Na granicy wyznaczonej przez Odrę, GZWP nr 303, sąsiaduje z ONO dla GZWP nr 302, leżącym w okolicach ujścia Baryczy do Odry oraz z OWO dla GZWP nr 314, rozciągającym się wzdłuż Odry. Obszar MPZP nie znajduje się zatem w zasięgu GZWP nr 303, ale w obrębie ONO - Obszaru Najwyższej Ochrony dlatego zbiornika.

Stopień zanieczyszczenia wód podziemnych zależy przede wszystkim od głębokości ich zalegania, izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu, a także lokalizacji potencjalnego źródła zanieczyszczenia. Najbardziej zanieczyszczonymi wodami gruntowymi są wody występujące w obrębie czwartorzędowego poziomu wodonośnego w obrębie dolin rzecznych Odry i Baryczy z uwagi na swoją budowę geologiczną, stwarzającą dogodne warunki do migracji zanieczyszczeń. Pozostałe wody podziemne w związku z lepszą izolacją od powierzchni mają lepszą jakość. Za zanieczyszczenia wód podziemnych odpowiadają przede wszystkim czynniki pochodzenia antropogenicznego, przy czym różnią się miedzy sobą w zależności od przeznaczenia terenu w obrębie danego ujęcia.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód podziemnych są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego (nawozy sztuczne i naturalne, środki ochrony roślin oraz odpady pochodzące z hodowli zwierząt), brak właściwego systemu odprowadzania ścieków, składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych oraz zanieczyszczenia pochodzenia przemysłowego. Zagrożeniem dla jakości wód podziemnych mogą stać się również stare tereny cmentarne, ze złym systemem melioracyjnym. Mogą one wprowadzać w głąb powierzchni ziemi substancje organiczne z bakteriami stanowiące rzeczywiste zagrożenie dla człowieka. Postępująca urbanizacja terenów oraz intensywna gospodarka rolna są podstawowymi czynnikami powodującymi degradację wód podziemnych. Ważnym symptomem wskazującym na zagrożenia i degradację wód podziemnych, w miarę postępu rozwoju terenów zabudowanych, jest zmniejszenie zasobów oraz obniżenie się ich zwierciadła. Jest to skutek ujmowania wody dla zaspokojenia lokalnych potrzeb oraz zmniejszenie zdolności infiltracyjnej gruntu w wyniku zabudowy terenu. Na obniżenie poziomu wód gruntowych, aż do całkowitej jej migracji z danego obszaru, ma również wpływ działalność związana z wydobyciem.

5.7.Wody powierzchniowe

Ogółem wody płynące zajmują na terenie gminy 162,89 ha, co stanowi 1,1% jej powierzchni, z czego większość przypada na dwie duże rzeki: Odrę i Barycz. Gmina Niechlów położona jest w całości w dorzeczu Odry, jednak to rzeka Barycz - prawy dopływ Odry, jest wraz ze swoimi dopływami, rzeką odwadniającą prawie cały obszar gminy. Przez obszar gminy przebiegają działy wodne pomiędzy Odrą i Baryczą oraz Baryczą i jej dużymi dopływami: Rowem Polskim (Kopanicą) i Rowem Śląskim. Sieć naturalnych cieków wodnych gminy uzupełniają mniejsze dopływy Rowu Śląskiego: Ostrowita, Wiewiernica oraz Kanał Uszczanowski. Największe rzeki gminy (Odra, Barycz, Kopanica, Rów Śląski) płyną dnami rozległych pradolin. Przez tereny objęte projektem MPZP nie przepływa żaden ciek wodny.

Obszary podmokłe zlokalizowane są przede wszystkim w dolinie Odry, gdzie mają postać licznych starorzeczy lub koryt odciętych w wyniku prac regulacyjnych. Podobny charakter mają tereny podmokłe

w dolinie Baryczy oraz wzdłuż zachodniej granicy gminy w dolinie Rowu Polskiego oraz Rowu Śląskiego – największe obszarowo tereny podmokłe zlokalizowane są w międzywalu tych dolin.

Na obszarze gminy jest jeden większy zbiornik wodny – sztuczny – obiekt hydrotechniczny o funkcji retencji wód powierzchniowych, lub pośrednio rekreacji, zasilany przez Wiewiernicę i wody gruntowe – zlokalizowany jest we wsi Niechlów.

5.7.1. Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych)

Obszar objęty projektem MPZP położony jest w granicach JCWPrz PLRW60001714876 o nazwie Dopływ z Sicin. Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu JCWPrz wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym w 2016r. *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*.

Rysunek 4. *Zasięg występowania JCWPrz względem obszaru gminy Niechlów, w tym terenów objętych projektem MPZP*

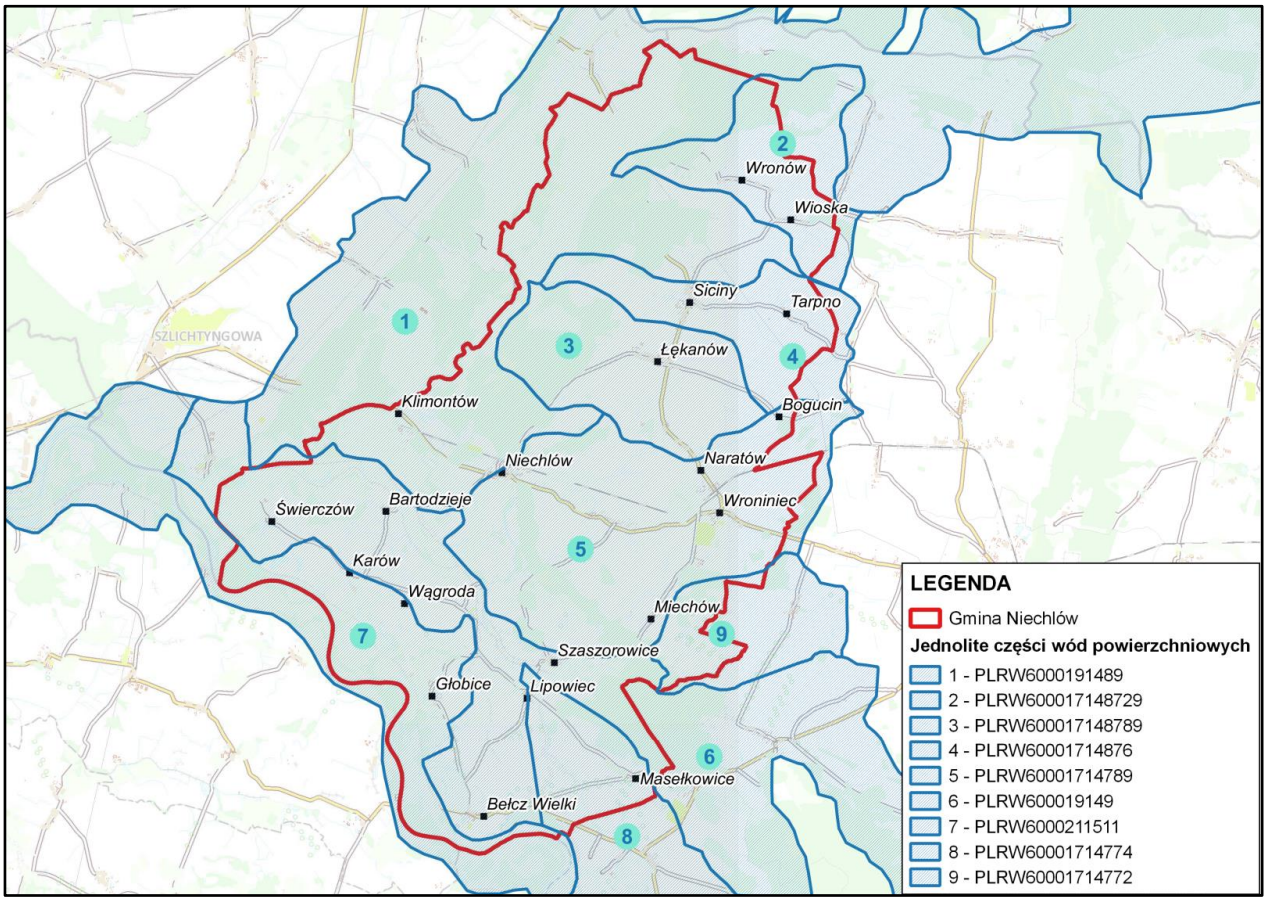

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych portalu Krajowego Zarządu Gospodarki wodnej: www.geoportal.kzgw.gov.pl

Tabela 3. *Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze projektu mpzp – na podstawie aPGW dla dorzecza Odry*

L.p.	Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz)		Lokalizacja		Status	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu z aPGW*	Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWPrz	Nazwa JCWPrz	Region wodny	RZGW						
1.	**PL RW60001714876**	**Dopływ z Sicin**	Środkowej Odry	Wrocław	naturalna część wód	**poniżej dobrego**	**DOBRY**	**zły**	**zagrożona**	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny / 2021r.
Derogacje - 4(4) – 1, 4(4) -2	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.									

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – aktualizacja 2016r.

** Ocena stanu wód powierzchniowych w latach 2010-2012, GIOŚ – na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. 2011 r. nr 258 poz. 1549) – ocena wykorzystana na potrzeby opracowania aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*

PSD - poniżej stanu dobrego; PSD_sr – poniżej stanu dobrego – przekroczone stężenia średnioroczne

Derogacje:

4(4) -1 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych; 4(4) - 2 derogacje czasowe - dysproporcjonalne koszty;

Tabela 4. *Aktualna ocena stanu JCWPrz na obszarze projektu mpzp – na podstawie badań monitoringowych WIOŚ Wrocław*

L.p.	Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz)		Ocena stanu z PGW	Aktualna ocena stanu na podstawie oceny WIOŚ za rok 2017	Wyznaczony cel środowiskowy /termin osiągnięcia celu	Derogacje *[symbol]*
	Europejski kod JCWPrz	Nazwa JCWPrz				
1.	**PLRW60001714876**	**Dopływ z Sicin**	**zły**	**b.o.**	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny/ 2021r.	4(4) – 1, 4(4) - 2

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i Ocena stanu JCWP za lata rok 2017 przeprowadzona przez WIOŚ we Wrocławiu

Objaśnienia:

b.o. – jednolita część wód nie została poddana ocenie stanu w roku 2017

b.d. – stan jednolitej część wód nie został oceniony z uwagi na brak pomiarów elementów biologicznych, fizykochemicznych lub chemicznych, które stanowią podstawę do końcowej oceny

Derogacje [symbol]:

4(4) – 1 – Derogacje czasowe (brak technicznych możliwości)

4(4) - 2 – Derogacje czasowe - dysproporcjonalne koszty

Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* dla JCWPrz oceniono zły stan wód. Dla JCWPrz wyznaczono derogacje z uwagi na uwarunkowania techniczne i dysporoporcjonalne koszty osiągnięcia dobrego stanu wód. W związku z tym dla JCWPrz w granicach objętych projektem mpzp osiągnięcie celu środowiskowego zostało przesunięte do 2021r.

W celu wskazania aktualnej oceny stanu wód JCWPrz przeanalizowano wyniki badań prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2016 – 2018. Na podstawie wyników oceny za rok 2017 stwierdzono, że stan wód nie był oceniony, dlatego cel środowiskowy jest taki sam jak ten przedstawiony w zaktualizowanym *Planie gospodarowania wodami dla dorzecza Odry*.

Największy wpływ na obniżenie jakości wód mogą mieć takie elementy działalności człowieka jak: zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego (przenikanie do wód nawozów sztucznych i naturalnych, środków ochrony roślin oraz odpadów pochodzących z hodowli zwierząt), niekontrolowany sposób odprowadzania ścieków komunalnych, działalność przemysłowa, spływ wód opadowych i roztopowych z przestrzeni utwardzonych, w tym dróg.

Na terenie gminy Niechlów istotnym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych jest rolnictwo (przede wszystkim związki azotu, w mniejszym stopniu fosforu). Pomimo, że w ostatnich latach, zużycie nawozów uległo zmniejszeniu to jednak rolnictwo i hodowla nadal stanowią znaczące źródła zanieczyszczeń. W bezpośrednim sąsiedztwie rzek problem ten pogłębia brak bariery ochronnej np. w postaci pasów zieleni (zadrzewień i zakrzewień), co sprzyja bezpośredniemu przenikaniu zanieczyszczeń rolniczych do wód. W wyniku tych zanieczyszczeń dochodzi do zjawiska eutrofizacji, które początkowo można oceniać jako korzystne, bo wpływa na wzrost liczebności ryb, ale po przekroczeniu pewnej granicy obserwuje się już wiele niepożądanych następstw tego procesu.

Największym lokalnym zagrożeniem dla czystości wód generowanym na obszarze gminy są ścieki komunalne i przemysłowe oraz zanieczyszczenia przedostające się z licznych dzikich wysypisk. Związane jest to ze słabo rozwiniętą infrastrukturą sanitarną na terenie gminy, kanalizacja sanitarna występuje tylko w Niechlowie i części miejscowości Naratów osiedle. Dodatkowo nie wszystkie budynki posiadają zbiorniki bezodpływowe, a te które już istnieją są w dużym procencie nieszczelne, na skutek czego część ścieków spływa bezpośrednio do rowów i cieków wodnych. Pomimo, że gmina korzysta ze zorganizowanego selektywnego zbierania odpadów komunalnych, nadal duży procent gospodarstw domowych pozbywa się odpadów na nielegalnych wysypiskach.

5.8.Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z art. 88d ust. 2 pkt. 2 *Ustawy Prawo wodne [9]* obszary zagrożone powodzią dzieli się na:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
   a. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
   b. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).

Dla obszarów zagrożonych powodzią sporządza się mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP).

Teren objęte projektem MPZP nie leży w zasięgu wód powodziowych Q1% i Q10%.

5.9.Walory przyrodnicze i krajobrazowe

5.9.1. Obszary, siedliska i gatunki przyrodniczo cenne

Tereny objęte w projekcie MPZP stanowią grunty zurbanizowane, zabudowane. Przedmiotowy obszar nie przedstawia cennych wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Na terenach objętych projektem MPZP nie występują chronione siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [18].*

Na obszarze objętym planem nie występują gatunki roślin, grzybów i zwierząt oraz strefy ochrony, miejsc rozrodu i regularnego występowania ptaków objętych ochroną gatunkową zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej grzybów i ochrony gatunkowej zwierząt [15] [16] [17]*. Nie występują również gatunki rzadkie i ginące wymienione w Polskiej *Czerwonej Księdze Roślin i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt*.

Gmina Niechlów położona jest w obrębie Korytarza Północno-Centralnego (KPdC), który łączy Roztocze z Lasami Janowskimi, Puszczą Sandomierską i Świętokrzyską, Przedborskim Parkiem Krajobrazowym, Załęczańskim Parkiem Krajobrazowym, schodzi do Lasów Lublinieckich i Borów Stobrawskich, sięgając do Lasów Milickich, Doliny Baryczy i Borów Dolnośląskich. Obszar objęty projektem MPZP znajduje się poza zasięgiem korytarzy ekologicznych.

5.9.2. Formy ochrony przyrody

Zgodnie z *Ustawą o ochronie przyrody [4]* na terenach objętych projektem MPZP nie występują formy ochrony przyrody.

5.9.3. Walory kulturowe

Teren objęty projektem MPZP jest toższamy z granicami strefy ochrony konserwatorskiej oraz granicami strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych „W". Na obszarze MPZP zlokalizowane są zabytki ujęte w rejestrze zabytków m.in. zespół pałacowo-folwarczny oraz zabytki archeologiczne.

5.10. Powietrze atmosferyczne

W strukturze użytkowania obszaru objętego projektem MPZP występują tereny zurbanizowane przeznaczone pod funkcje usługowe, zabudowane, ale obecnie nie użytkowane. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu nie wyznaczył punktów monitoringowych jakości powietrza w sąsiedztwie obszaru objętego mpzp. Zgodnie z klasyfikacją stref, przedmiotowy obszar znajduje się w strefie dolnośląskiej. Wyniki klasyfikacji strefy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. *Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie dolnośląskiej za rok 2016 i 2017*

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń														
	SO_2	NO_2	CO	C_6H_6	PM10	PM2,5[1]	PM2,5[2]	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O_3[3]	O_3[4]
Kryterium ochrona zdrowia														
Rok 2016	A	A	A	A	**C**	A	**C1**	A	**C**	A	A	**C**	**C**	**D2**
Rok 2017	A	A	A	A	**C**	A	**C1**	A	**C**	A	A	**C**	**C**	**D2**
Kryterium ochrona roślin														
Rok 2016	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	**D2**
Rok 2017	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	**D2**

Źródło: Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2016 i 2017r., WIOŚ Wrocław

Objaśnienia:

- [1] wg poziomu dopuszczalnego – faza I (25 µg/m^3) (klasyfikacja podstawowa)
- [2] wg poziomu dopuszczalnego – faza II (20 µg/m^3)
- [3] wg poziomu docelowego
- [4] wg poziomu celu długoterminowego
- *klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych*
- *klasa B - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (tylko dla PM2,5),*
- *klasa C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.*
- *klasa C1 - stężenia PM2,5 przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.*
- *klasa C2 - stężenia PM2,5 przekraczają poziom docelowy.*
- *klasa D1 - stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,*
- *klasa D2 - stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.*

W strefie dolnośląskiej dla kryterium ochrony zdrowia w 2016r. i 2017r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji tj. PM10, PM2,5 (wg poziomu dopuszczalnego – faza II (20 µg/m^3), arsenu, benzo(a)pirenu, ozonu (wg poziomu docelowego). W przypadku pyłu zawieszonego PM10, wynikowa klasa **C** jest efektem przekroczenia poziomu dopuszczalnego zarówno normy dobowej, jak i średniorocznej. Z kolei w przypadku pyłu zawieszonego PM2,5 przekroczony jest poziom dopuszczalny dla fazy II (20 µg/m^3). Przy benzo(a)pirenie, arsenie i ozonie o wynikowej klasie **C** również został przekroczony poziom docelowy. Należy zwrócić uwagę, że stężenia tego zanieczyszczenia ulegają rytmicznym zmianom w ciągu roku z uwagi na zwiększoną emisję w sezonie grzewczym, dlatego przekroczenia wynikają z poziomów notowanych w okresie zimowym. W przypadku ozonu został przekroczony poziom celu długoterminowego, co pod tym względem zakwalifikowało to zanieczyszczenie do klasy wynikowej **D2**.

Dla kryterium ochrony roślin przekroczenia poziomu celu długoterminowego odnotowano jedynie dla ozonu. Strefa dolnośląska otrzymała klasę **D2**.

Poziomy dopuszczalne substancji w powietrzu zostały określone w *Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [12].*

Główną przyczyną występowania przekroczeń w województwie dolnośląskim w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych. Wyniki poziomów substancji odnoszą się do terenu całego województwa, jednak z uwagi na łatwość przemieszczania się zanieczyszczeń, zagrożone negatywnym wpływem zanieczyszczonego powietrza stają się również tereny objęte projektem MPZP.

Na terenie gminy Niechlów, ze względu na jej typowo rolniczy charakter, zanieczyszczenia pochodzenia przemysłowego nie mają istotnego znaczenia. Do głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy, ze względu na jej strukturę gospodarczą, zaliczyć należy rolnictwo. Jednym z przejawów jego negatywnego wpływu na stan powietrza jest nasilenie erozji eolicznej i intensyfikacja pylenia z pól. Ponadto do atmosfery dostają się rozpylane chemikalia mające na celu ochronę roślin, bądź zwiększenie efektywności upraw. Hodowla zwierząt stanowi natomiast istotne źródło emisji amoniaku do atmosfery. Nowoczesne rolnictwo zmechanizowane dodatkowo emituje zanieczyszczenia o tym samym podłożu jak transport.

Najbardziej uciążliwym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest tu jednak sektor bytowo-komunalny. Emisja z sektora bytowo-komunalnego odpowiada za ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenem. W okresach opałowych obserwuje się wyraźne zwiększenie zawartości szkodliwych związków. Związane jest to z faktem, że podstawowym źródłem ogrzewania na terenie gminy są opalane węglem indywidualne kotłownie oraz paleniska domowe. Ponadto problemem jest zjawisko wykorzystywania paliwa o bardzo niskiej jakości (zły gatunkowo węgiel, niesezonowane drewno, muł węglowy i inne), a niejednokrotnie zastępowanie go odpadami. Spalanie odpadów stanowi źródło emisji toksycznych związków takich jak dioksyny, furany czy

benzo(a)piren. Wykorzystywanie do ogrzewania źle przygotowanego lub niesezonowanego drewna jest z kolei istotnym źródłem pyłu i benzo(a)pirenu. Na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego stosunkowo nieduży wpływ mają spaliny pochodzące z komunikacji kołowej. Wynika to z relatywnie niedużego ruchu samochodowego, szczególnie w rejonach znajdujących się poza drogami o ruchu tranzytowym.

5.11. Adaptacja do zmian klimatu

Działania adaptacyjne wiążą się ze znacznymi kosztami. Istotą działań adaptacyjnych podejmowanych zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne, poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę i technologie, a także zmiany zachowań, jest uniknięcie ryzyk i wykorzystanie szans. Zmiany klimatu należy postrzegać jako potencjalne ryzyko, które powinno być brane pod uwagę przy tworzeniu np. mechanizmów regulacyjnych i planów inwestycyjnych, podobnie jak brane pod uwagę są ryzyka o charakterze makroekonomicznym, czy geopolitycznym.

Skutkiem ocieplania się klimatu jest wzrost występowania groźnych zjawisk pogodowych. Ocena wrażliwości i skutki zmiany klimatu na poszczególne sektory:

1) ***Rolnictwo.*** Rolnictwo należy do tych obszarów gospodarki, które są lub będą znacząco dotknięte negatywnymi skutkami zmiany klimatu. Większe ryzyko utraty plonów i pogorszenie ich jakości może spowodować zmniejszenie produkcji rolniczej, czego konsekwencją może być niestabilna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie. Konieczne jest zatem z jednej strony zabezpieczenie gospodarstw przed skutkami występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych wynikających ze zmian klimatu, z drugiej zaś strony wsparcie odbudowy zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, potencjału produkcyjnego. Wraz ze wzrostem temperatury poprawiają się warunki klimatyczne do uprawy roślin ciepłolubnych w Polsce. Wzrost temperatury w okresie późnozimowym i wczesnowiosennym przyspiesza początek okresu wegetacyjnego i stwarza możliwość wcześniejszego rozpoczęcia prac polowych oraz wypasu bydła. Wcześniejszy siew odbywa się często w warunkach dostatecznego uwilgotnienia gleby, co pozwala uniknąć negatywnych skutków ewentualnych susz wiosennych. Wyższa temperatura w okresie letnim powoduje dodatkowy stres termiczny dla zwierząt, co może wpływać na zmniejszenie produktywności stad, a w przypadku bydła mlecznego zmniejszać mleczność oraz cechy jakościowe mleka. Wyższa temperatura wymaga rozbudowy urządzeń chłodniczych także w przechowalnictwie surowców zwierzęcych (jaj, mleka i mięsa), co wpływa na wzrost zapotrzebowania na energię, a tym samym na koszty produkcji.
2) **Leśnictwo:**
   Ocena wrażliwości lasów i gospodarki leśnej oraz całego sektora leśno-drzewnego na zmiany warunków klimatycznych zawiera zarówno negatywne, jak i pozytywne elementy, a można ją zawrzeć w następujących punktach:
   - → zmiana lokalizacji lasów i przesunięcie się optimum ekologicznego dla wielu gatunków drzew;
   - → przesunięcie lub zanik niektórych formacji leśnych;
   - → zmniejszenie (choć niekiedy zwiększenie) produktywności ekosystemów, zarówno drewna, jak i produktów niedrzewnych, na jednostkę powierzchni;
   - → zmiany w typie i nasileniu występowania szkodników i chorób;
   - → uszkodzenie funkcji ekosystemowych, tj. cykli geobiochemicznych i przemian energii (rozkład i mineralizacja materii organicznej);
   - → wzrost lub spadek retencji elementów odżywczych;
   - → zmiany cykli reprodukcyjnych (pogorszenie lub poprawa warunków odnawiania się lasów);
   - → zmiany wartości/atrakcyjności ekosystemów leśnych jako miejsc wypoczynku i rekreacji.

3) **Zasoby i gospodarka wodna.** Zasoby wód powierzchniowych w Polsce są szczególnie wrażliwe na warunki klimatyczne, przede wszystkim na wahania opadów i parowanie. W latach 1997–2003 odnotowano wzrost częstotliwości występowania wezbrań, a jednocześnie wyraźny wzrost odpływu i to zarówno w półroczu zimowym, jak i letnim. W tych latach Polska doświadczyła szeregu katastrofalnych powodzi. Częstotliwość przepływów maksymalnych rzek o prawdopodobieństwie 1% (woda stuletnia) wzrosła dwukrotnie w latach 1981–2000 w porównaniu z latami 1961–1980. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną w obu okresach prognostycznych wykazuje tendencję spadkową. Wyniki wszystkich analizowanych modeli klimatycznych symulują wzrost temperatury wody. Najwyższy wzrost temperatury wody nawet o 4°C prognozowany jest dla miesięcy wiosennych (kwiecień, maj) oraz w grudniu. W przemyśle, energetyce i gospodarce komunalnej wdrażanie mniej wodochłonnych technologii i bardziej efektywne wykorzystywanie zasobów spowoduje, że zużycie wody w tych sektorach będzie spadać przez cały okres prognozowania. Jedynym sektorem, w którym średnie roczne potrzeby wodne wykazują stałą tendencję rosnącą jest rolnictwo. Wraz z rozwojem technicznym rolnictwa będzie rosła jego efektywność ekonomiczna, pociągając za sobą zwiększone zużycie wody. Potrzeby wodne są zróżnicowane regionalnie i są funkcją strategii rozwojowych. Największy wzrost potrzeb w stosunku do stanu aktualnego w pierwszym okresie prognozowania będzie w województwach centralnych i wschodnich oraz lubuskim.
4) **Bioróżnorodność.** Wrażliwość gatunków i siedlisk jest nie tylko uwarunkowana zmianami temperatury czy opadów, lecz także zmianami częstotliwości i amplitudy zjawisk ekstremalnych, takich jak powodzie, wichury, ulewy. Wpływ wymienionych warunków spowoduje zmiany w zasięgu występowania gatunków, wielkości populacji, parametrach rozrodu, a w konsekwencji całej bioróżnorodności. Spodziewane ocieplanie się klimatu spowoduje intensyfikację migracji gatunków z Europy Południowej, z równoczesnym wycofywaniem się tych gatunków, które nie są przystosowane do wysokich temperatur i suszy latem, a dobrze znoszą ostre mrozy. Wpływ zmian klimatu na bioróżnorodność był rozpatrywany w dwóch aspektach: z punktu widzenia siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz zmienności przestrzennej wynikającej z położenia geograficznego. Grupa siedlisk wód słodkich płynących i stojących jest bardzo wrażliwa na zmiany klimatyczne, takie jak wzrost opadów nawalnych, okresy suche, intensyfikacja procesów eutrofizacji wód stojących i płynących. Podobnie wysoka wrażliwość na zmiany w środowisku wodnym cechuje siedliska z grupy torfowisk, trzęsawisk i źródlisk śródlądowych.

   Zmiany w reżimie opadowym i wzrost ewapotranspiracji w połączeniu z antropogeniczny odwodnieniem ich stanowi istotne zagrożenie dla tych siedlisk. Zanik bagien, małych zbiorników wodnych, a także potoków i małych rzek jest największym zagrożeniem dla licznych gatunków, które bądź to bezpośrednio bytują na tych terenach, bądź korzystają z nich jako rezerwuarów wody pitnej. Dotyczy to też łąk wilgotnych i pastwisk, będących siedliskiem dla wielu roślin łąkowych, które zostały w ostatnich dekadach wytrzebione na rzecz monokultur trawy oraz będących ważną bazą pokarmową dla licznych gatunków zwierząt. Grupy wrzosowisk i zarośli oraz naturalnych i półnaturalnych formacji łąkowych i muraw także są zagrożone przez obniżenie poziomu wód gruntowych i częste susze. Zjawiska te będą powodować ich stopniowe przechodzenie od postaci wilgotnych i świeżych do bardziej termofilnych. W górach wrażliwe na zmiany klimatu są zbiorowiska muraw alpejskich, szczególnie narażone na zanikanie w miarę przesuwania w górę pięter termicznych. Spośród siedlisk leśnych do najbardziej zagrożonych należy zaliczyć siedliska lasów bagiennych, z powodu spadku poziomu wód gruntowych, lasy wysokogórskie i silnie termofilne lasy dębowe oraz niektóre postaci lasów na stokach południowych i zachodnich, szczególnie narażonych na skutki susz wiosenno-letnich. Silnie narażone na utratę wartości będą obszary Natura 2000 desygnowane dla ochrony pojedynczego przedmiotu, który jednocześnie jest silnie zagrożony zmianami klimatycznymi, w wyniku których może on doznać znaczącego pogorszenia parametrów struktury i funkcji w stosunkowo krótkim czasie. Obszary Natura 2000

leżące w pasie Nizin Polskich należy generalnie uznać za silnie narażone, co związane jest z obniżaniem poziomu wód gruntowych.

5) **Energetyka.** Sektor energetyki jest relatywnie mało wrażliwy na zmiany klimatu. Wzrost temperatury jest korzystny z punktu widzenia zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło. Zmniejsza się zapotrzebowanie na ogrzewanie pomieszczeń, a także wyrównaniu ulegają zmiany obciążenia w wyniku zmniejszenia różnic między zapotrzebowaniem minimalnym i maksymalnym, co dotyczy zarówno energii elektrycznej i ciepła. Wzrost temperatury może jednak wpływać na zwiększenie zapotrzebowania na chłód, a tym samym energię elektryczną. W przypadku zapotrzebowania nie można zatem wskazać prawdopodobnych zagrożeń i strat. Najczulszą, z punktu widzenia zmian klimatu, składową sektora energetyki jest infrastruktura wykorzystywana do dystrybucji energii elektrycznej. Już obecnie obfite opady śniegu połączone z przechodzeniem temperatury przez wartość 0°C powodują masowe awarie sieci niskiego napięcia i nawet kilkudniowe braki zasilania, głównie na obszarach wiejskich. Wzrost temperatury w warunkach krajowych spowoduje, że zimą dni o temperaturze ok. 0°C znacznie przybędzie. Wzrastać będą zatem straty spowodowane brakiem zasilania w energię elektryczną. Istotnym problemem w elektrowniach cieplnych jest dostępność wody dla potrzeb chłodzenia i uzupełniania obiegu.
   Rozwój technologiczny zmniejszy energochłonność poszczególnych sektorów gospodarki. Energooszczędność struktur budowlanych, odpowiednie materiały, inteligentna obudowa budynku, systemy odpowiednio zarządzane i sterowane spowodują, że budynki będą zero energetyczne w odniesieniu do ciepła na potrzeby ogrzewania pomieszczeń. Natomiast będą produkować energię elektryczną i ciepło, co zostanie wykorzystane do zaopatrywania budynków, zaś nadmiar energii będzie magazynowany albo oddawany do sieci elektroenergetycznej lub ciepłowniczej. Wraz ze wzrostem średniej temperatury wzrośnie efektywność działania cieplnych systemów słonecznych. Zmiany klimatu będą więc miały korzystny wpływ w tym zakresie. Ponadto przyszłe technologie energetyczne OZE będą mniej wrażliwe na zmiany klimatu, co zapewni odpowiedni rozwój poszczególnych technologii i ich adaptację do nowych warunków.
6) **Budownictwo.** Konstrukcja nośna obiektów budownictwa mieszkaniowego na terenach zurbanizowanych jest wrażliwa na czynniki klimatyczne. Przy zmieniających się warunkach klimatycznych stosowane obecnie normy i wskaźniki trzeba będzie dostosować do tych zmian. Budownictwo usługowe i produkcyjne na terenach wiejskich, takie jak: magazyny, szklarnie oraz naziemne stalowe zbiorniki na gnojowicę wrażliwe są na silne podmuchy wiatru lub na intensywne opady śniegu. Wyjątkową wrażliwością na podwyższoną temperaturę charakteryzują się: szpitale, hospicja, domy opieki i przedszkola, które w okresie lata muszą być wyposażone w klimatyzację ze względu na stres termiczny.
7) **Transport.** Infrastruktura transportu drogowego i kolejowego jest najbardziej wrażliwa na czynniki klimatyczne, przede wszystkim na: silny wiatry, opady śniegu, oblodzenie, deszcz i mróz. Ze względu na prognozowane zmiany struktury opadów większego znaczenia nabierze m.in. poprawne określanie światła mostów i przepustów, projektowanie drogi na dojazdach do mostów, problem osuwisk i zagadnienia związane z odwodnieniem powierzchni transportowych oraz kwestie przejść podziemnych, tuneli i in. Równie niekorzystne jest oddziaływanie wysokich temperatur (upałów) – szczególnie długotrwałych – na infrastrukturę drogową i kolejową. Istotny jest problem wpływu wysokich temperatur na nawierzchnie powierzchni komunikacyjnych.
8) **Gospodarka przestrzenna i miasta.** Wysokie temperatury powietrza w dużych miastach zwiększają efekt miejskiej wyspy ciepła (MWC). Prognozowane zwiększenie częstotliwości i intensywności fal upałów może pogłębiać zjawiska związane z MWC i jej skutkami dla warunków życia oraz zdrowia ludzi. W obliczu zmian klimatu można oczekiwać coraz częstszych powodzi miejskich generowanych głównie przez nawalne opady deszczu. Zagrożenie tym rodzajem powodzi zwiększa niewydolność systemu odwadniającego oraz uszczelnienie powierzchni terenu ograniczającego możliwości retencji wodnej.

9) **Zdrowie.** Wzrost ryzyka zgonu lub choroby podczas fal gorąca jest związany nie tylko z wysoką temperaturą powietrza, ale także dużym natężeniem promieniowania słonecznego oraz wysoką wilgotnością powietrza. W Polsce najwyższy wzrost ryzyka zgonu towarzyszy dużemu stresowi gorąca i wynosi dla zgonów z ogółu przyczyn +23% w stosunku do warunków termoneutralnych i +24% dla zgonów z powodu chorób układu krążenia. Grupami szczególnie wrażliwymi na wpływ wysokiej temperatury są osoby starsze i małe dzieci, u których łatwo dochodzi do zaburzeń gospodarki cieplnej organizmu, oraz osoby ze specyficznymi schorzeniami. W okresie zimowym najbardziej niebezpieczne dla organizmu są duże, gwałtowne spadki temperatury powietrza, które mogą stać się przyczyną nagłych zgonów, zwłaszcza osób starszych z chorobami tętnic czy z chorobą niedokrwienną serca. Pozytywnym skutkiem postępującego ocieplenia okresów zimowych jest wyraźne zmniejszenie liczby zgonów z wychłodzenia organizmu. Pod koniec XXI wieku liczba takich zdarzeń może się zmniejszyć o 45–80%. Ze wzrostem temperatury powietrza wiąże się także inwazja chorób odkleszczowych. Symulacje zakładają wzrost liczby zachorowań na boreliozę od 20% do 50%. W Polsce od kilkudziesięciu lat notuje się wzrost zachorowalności na alergię pyłkową. Pod wpływem zmian klimatu, a zwłaszcza wzrostu temperatury obserwuje się m.in.: coraz wcześniejszy początek sezonów pyłkowych, zwłaszcza na wiosnę (drzewa wczesnowiosenne) – średnio o 6 dni, wydłużenie sezonu pyłkowego o 10–11 dni.
10) **Turystyka i rekreacja.** Zmiany klimatu będą wpływać na rozwój turystyki w Polsce poprzez wzrost atrakcyjności wybrzeża Bałtyku i pojezierzy w wyniku wzrostu temperatury i poprawy warunków solarnych w lecie. Turystyce w całym kraju sprzyjać będzie wydłużenie sezonu letniego w turystycznych regionach Polski, co umożliwi poszerzenie oferty wypoczynku. Jednocześnie należy oczekiwać zmniejszenia atrakcyjności turystycznej rejonów o wysokim ryzyku wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych i ich skutków oraz o słabym systemie ostrzeżeń. Także utrata lub obniżenie wartości zasobów przyrodniczych w wyniku zmian klimatu (np. zanikanie jezior) będzie powodować spadek atrakcyjności turystycznej.

5.12. Klimat akustyczny

Na terenie gminy Niechlów głównym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa. Jednakże ze względu na swoją specyfikę, uwarunkowaną natężeniem i płynnością ruchu, rodzajem pojazdów, a także stanem nawierzchni dróg, jego uciążliwość ma charakter liniowy. Najwyższe natężenie hałasu jest notowane wzdłuż dróg wojewódzkich m.in. 305. Przez tereny objęte projektem MPZP nie przebiegają drogi wojewódzkie, nie są zlokalizowane również w bezpośrednim sąsiedztwie. Hałas w zasięgu obszaru planu jest szczególnie istotny z punktu widzenia projektowanego przeznaczenia związanego z obiektami opieki zdrowotnej lub placówek oświatowych.

Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Zgodnie z art. 115a ust. 2 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]* nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy, w tym również na terenach objętych projektem MPZP nie prowadzono dotychczas pomiarów hałasu komunikacyjnego i monitoringu stanu środowiska akustycznego.

Zgodnie z art. 115a. ust. 1 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]* w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązanego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Dotychczas nie prowadzono

pomiarów emisji hałasu przemysłowego. Dość istotnym źródłem hałasu są również warsztaty usługowe (np. mechaniki pojazdowej, blacharskie, ślusarskie, stolarskie, bądź drzewne). Zakłady przemysłowe oraz warsztaty usługowe są źródłami hałasu o ograniczonym zasięgu oddziaływania, mającymi jedynie charakter lokalny. Powodują uciążliwości dla zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie, którzy podlegają ciągłej presji tego zjawiska. Niekorzystne sąsiedztwo związane jest z błędnymi decyzjami lokalizacyjnymi. Jednakże z uwagi na lokalny charakter źródeł tego typu hałasu oraz brak dużych zakładów przemysłowych na terenie gminy, źródła te mają charakter drugorzędny.

W celu ochrony przed nadmiernym hałasem zgodnie z art. 113 ust. 2 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]* ustalono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla zabudowy chronionej akustycznie wskazane w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [13]* w zależności od rodzaju źródła, przeznaczenia terenu, z podziałem na porę dnia (noc i dzień). Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, po pierwsze przez unikanie zagrożeń, po drugie utrzymanie hałasu poniżej dopuszczalnego poziomu lub co najmniej na dopuszczalnym poziomie, po trzecie, gdy poziom hałasu przekracza normy, dążenie na zmniejszenia go, co najmniej do poziomu dopuszczalnego.

5.13. Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu, itp. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje: w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych oraz w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

W ramach monitoringu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku, na podstawie, których między innymi prowadzi rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Na terenie gminy Niechlów, w tym na terenach objętych projektem MPZP w ostatnich latach nie prowadzono badań PEM. Jednak biorąc pod uwagę gminy wiejskie o podobnym zagospodarowaniu poziom pół elektromagnetycznych nie przekracza poziomu dopuszczalnego określonego w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [21].*

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zgodnie z *Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [3]* projekt MPZP jest dokumentem kształtującym politykę przestrzenną gminy i kierunki jej dalszego rozwoju w prognozach na kilka lat. Ustalenia zawarte w projekcie MPZP uwzględniają istniejące uwarunkowania oraz nadają kierunki zagospodarowania przestrzennego w zgodzie z ładem przestrzennym, poszanowaniem i zachowaniem wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Brak realizacji projektu MPZP utrudni kształtowanie ładu przestrzennego, określenie potrzeb analizowanego obszaru oraz nadaniu określonej funkcji. W sytuacji braku uchwalenia projektowanego MPZP lokalizacja zabudowy realizowana będzie w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, co jednak nie umożliwi w pełni kontroli nad kształtowaniem przestrzeni (krajobrazu). Konsekwencją braku planu miejscowego może być również degradacja ważnych obiektów zabytkowych lub niszczenia zabytków archeologicznych lub przeznaczenia terenu na niewłaściwe cele.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Nie przewiduje się wystąpienia problemów ochrony środowiska związanych z przyrodą, teren objęty projektem MPZP znajduje się poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie *Ustawą o ochronie przyrody [4]*. Na analizowanym terenie nie występują siedliska przyrodnicze, gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochrona gatunkową ani korytarze ekologiczne.

Problemem ochrony środowiska istotnym z punktu widzenia projektu MPZP jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, z jednoczesnym zapewnieniem dobrego stanu wód zgodnie z art.4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Tereny objęte projektem MPZP znajdują się na obszarze jednolitych część wód powierzchniowych (JCWP), które są zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu wód z powodu technicznych możliwości. Dlatego też cele środowiskowe zostały przesunięte w czasie. Stan wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) oceniono jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie i utrzymanie stanu dobrego. Istotnym elementem jest zatem zapewnienie infrastruktury mającej za zadanie zbieranie i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem ich do środowiska wodnego. W celu ochrony wód przed zanieczyszczeniami konieczna jest budowa zbiorczych sieci kanalizacyjnych.

W projekcie MPZP ustalono przeznaczenie terenu pod zabudowę usługową (U). Wynikające z projektu MPZP przeznaczenie terenu należy do kategorii terenu objętych ochroną akustyczną, dla których ustalone są wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku *Rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [13]*.

Tereny objęte projektem MPZP znajdują się w strefie dolnośląskiej, w której występują znaczne przekroczenia stężeń pyłu PM10, PM2,5, O_3, As, B(a)P. Na terenach objętych projektem MPZP nie prowadzono pomiarów poziomów tych substancji w powietrzu, jednak zanieczyszczenia mają możliwość przemieszczania. Ponadto dbanie o środowisko lokalnie wpłynie na poprawę powietrza w skali regionu. W celu poprawy jakości powietrza na terenie całej strefy, należy podjęć działania mające na celu ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych tzw. niskiej emisji. Takie działania należy podjąć również na terenach objętych projektem MPZP, na których zaleca się stosowanie odnawialnych źródeł energii, o mocy nie przekraczającej 40kW (dopuszcza się wyłącznie źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię geotermalną).

Tereny objęte projektem MPZP znajdują się strefie strefy ochrony konserwatorskiej oraz granicami strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych „W". Ponadto na terenach objętych

projektem MPZP znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków. Istotne zatem z punktu widzenia dokumentu jest ochrona terenów i zabudowy w istniejących strefach ochrony konserwatorskiej oraz ochrona obiektów zabytkowych i archeologicznych w rozumieniu *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [8].*

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Projektowany dokument nie przedstawia konkretnych założeń i warunków prowadzenia inwestycji, a jedynie projektowane zagospodarowanie terenu. Mając to na uwadze na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, obszary chronione, powierzchnię ziemi i krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, zabytki, dobra materialne, zdrowie i warunki życia ludzi.

W ocenie oddziaływania na środowisko inwestycji na środowisko wyróżnia się przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [14],* dla których konieczna będzie procedura ocen oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w *Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1].* W ramach omawianej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania projektów pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Projekt mpzp zawiera ustalenie niedopuszczające lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co wyklucza realizacje działań mających niekorzystny wpływ na środowisko. Wprowadzone do projektu dokumentu ustalenia nie spowodują wystąpienia oddziaływań skumulowanych, a także znacząco negatywnych.

8.1. Oddziaływania na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oraz obszary podlegające ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody*

W ramach oceny wpływu skutków realizacji projektu MPZP nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na obszary podlegające ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody [4],* w szczególności cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Na obszarze objętym projektem MPZP nie występują formy ochrony przyrody w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody [4]*, jak również nie występują ważne korytarze ekologiczne.

Na obszarze objętym projektem MPZP nie występują siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 [18].* Nie występują również gatunki roślin, grzybów oraz strefy ochrony, miejsc rozrodu i regularnego występowania ptaków objętych ochroną gatunkowa zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej grzybów i ochrony gatunkowej zwierząt [15] [16] [17]*.

Mając na uwadze powyższe, projektowane przeznaczenie terenu oraz ustalenia w zakresie ochrony środowiska oraz brak cennych walorów przyrodniczych nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia Prognozy.

8.2.Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

W związku z przeznaczeniem w projekcie MPZP terenu pod zabudowę usługową (symbol U) wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. drogami wewnętrznymi i infrastrukturą techniczną mogą wystąpić potencjalne oddziaływanie o charakterze długoterminowym, stałym i bezpośrednim, w przypadku realizacji nowych inwestycji w zakresie infrastruktury. Obszar objęty projektem MPZP jest już w części zabudowany, a fakt objęcia całego terenu ochroną konserwatorską wprowadza liczne ograniczenia, co do możliwości prowadzenia nowych inwestycji, w szczególności zakazuje lokalizacji nowych budynków i budowli. Na etapie niniejszej Prognozy ocenia się brak istotnej presji w zakresie powierzchni ziemi.

W celu ochrony powierzchni ziemi w projekcie MPZP ustalono minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz maksymalną intensywność zabudowy. Takie ustalenia pozwolą na zapewnienie w jak największym stopniu naturalnej struktury gruntu, wegetacji roślin oraz zachowanie retencji wodnej terenu.

W projekcie mpzp wskazuje się na właściwe, zgodne z przepisami odrębnymi zbiórkę i zagospodarowanie odpadów bytowo – gospodarczych. Takie ustalenia będą mieć wpływ na zachowanie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami, co ograniczy składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, czego potencjalnym skutkiem mogłoby być skażenie gleby i wód.

W kwestii krajobrazu, teren objętym projektem MPZP jest w części zabudowany, nie przewiduje się powstania dominant krajobrazowych np. nowych budynków o znacznych gabarytach lub infrastruktury sieciowej nadziemnej, które mogłyby stanowić potencjalne źródło zakłóceń w odbiorze wizualnym krajobrazu. Obszar objęty projektem MPZP zlokalizowany jest w otoczeniu istniejącej już zabudowy. Ponadto w projekcie MPZP wskazano na dopuszczalną intensywność zabudowy oraz maksymalną wysokości obiektów budowlanych. Mając na względzie lokalny charakter projektu, aktualny sposób zagospodarowania terenu i otoczenia oraz ustalenia wynikające z projektu MPZP nie przewiduje się oddziaływania na krajobraz.

8.3.Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

W związku z przeznaczeniem w projekcie MPZP terenu pod zabudowę usługową (symbol U) wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. drogami wewnętrznymi i infrastrukturą techniczną na terenie objętym projektem MPZP generowane będą ścieki: socjalno – bytowe oraz wody opadowe i roztopowe. Zgodnie z projektem MPZP, który odwołuje się do przepisów szczegółowych konieczne jest uregulowanie systemu kanalizacyjnego, według technicznych warunków przyłączenia. Generowane w ramach działalność socjalno – bytowej ścieki powinny być oczyszczane przed wprowadzaniem do wód i do ziemi. Realizacja infrastruktury sieciowej w szczególności kanalizacji sanitarnej ma na celu utworzenie sprawnego systemu odprowadzania ścieków komunalnych, właściwe zagospodarowanie wytworzonych ścieków socjalno – bytowych, zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń przed wprowadzeniem do środowiska. Infrastruktura kanalizacyjna wraz z oczyszczalnią ścieków służy, zatem ochronie środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczenia, przyczynia się do utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Systemy kanalizacji sanitarnej nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska, mogą zdarzyć się jednak sytuacje awaryjne związane z wyciekiem ścieków do środowiska gruntowego.

Uregulowaniu podlega zarówno system kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Zgodnie z projektem MPZP, który odwołuje się do przepisów szczegółowych konieczne jest zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych. Zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska woda opadowa i roztopowa powinna zostać gospodarczo wykorzystana, odparowana, rozsączana do gruntu lub retencjonowana na

działce budowlanej wraz ze spowolnianiem ich odpływu do odbiornika. Zatem wynikające z projektu mpzp ustalenia pozwalają na ochronę środowiska wodno – gruntowego przed zanieczyszczeniami, przy jednoczesnym możliwie jak największym retencjonowaniu wód w gruncie, przyczyniają się do utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, i ich zasobów ilościowych a więc mają w konsekwencji pozytywny wpływ na środowisko.

W związku prowadzeniem działań o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystanie ciężkiego sprzętu mechanicznego) potencjalne oddziaływanie może wynikać z sytuacji awaryjnych tj. niewłaściwa obsługa sprzętu mechanicznego lub niekontrolowany wyciek substancji szkodliwych i ich przenikanie do gruntu i wód. Potencjalne oddziaływania może mieć charakter chwilowy lub długoterminowy w zależności od ilości i rodzaju substancji oraz czasu wycieku do gruntu.

Zgodnie z projektem MPZP oraz aktualnym zagospodarowaniem terenu nie planuje się wzrostu powierzchni zabudowy, gdyż ustalenia ograniczają możliwość lokalizacji nowych budynków i budowli. W związku, z czym nie przewiduje się znaczących zmian odnoszących się do zmiany stosunków wodnych obszaru lub mikroklimatu. Dodatkowo w projekcie MPZP ustalono odpowiednie proporcje pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnia biologicznie czynną.

W projekcie MPZP wskazuje się na właściwe, zgodne z przepisami odrębnymi zbieranie i zagospodarowanie odpadów bytowo – gospodarczych. Takie ustalenia będą mieć wpływ na zachowanie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami, co ograniczy składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, czego potencjalnym skutkiem mogłoby być skażenie gleby i wód.

Obszar objęty projektem MPZP znajduje się poza zasięgiem występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W zasięgu obszaru występuje: JCWPd nr 79, której stan ocenia się jako dobry, niezagrożony nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych. Istotne jest, zatem, aby projektowane przeznaczenie terenu nie wpływało na pogorszenie stanu wód podziemnych obszaru. Na etapie Prognozy nie przewiduje się takie wpływu.

Analizowany teren znajduje się w zasięgu JCWPrz PLRW60001714876 o nazwie Dopływ z Sicin, której stan został oceniony, jako zły oraz wyznaczone zostały derogacje z uwagi na uwarunkowania techniczne i dysporoporcjonalne koszty osiągnięcia dobrego stanu wód. W związku z tym dla JCWPrz w granicach objętych projektem MPZP osiągnięcie celu środowiskowego zostało przesunięte do 2021r. Z uwagi na lokalny charakter zmian zagospodarowania oraz brak obecności cieków należących do zlewni JCWPrz nie przewiduje się oddziaływania na wody powierzchniowe.

8.4.Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zgodnie z projektem MPZP nie planuje się wzrostu powierzchni zabudowy czy realizacji ważnych inwestycji, przy których będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Wielkość zapotrzebowania będzie z zapotrzebowania stwierdzonego na etapie projektu budowlanego. Na etapie sporządzenia projektu MPZP nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalnych charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

8.5.Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i mikroklimat oraz klimat akustyczny

W związku z przeznaczeniem w projekcie MPZP terenu pod zabudowę usługową (symbol U) wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. drogami wewnętrznymi i infrastrukturą techniczną mogę wystąpić potencjalne oddziaływanie o charakterze krótkoterminowym i bezpośrednim, w przypadku realizacji nowych inwestycji w zakresie infrastruktury. Obszar objęty projektem MPZP jest już w części zabudowany, a fakt objęcia całego terenu ochroną konserwatorską wprowadza liczne ograniczenia, co do możliwości prowadzenia nowych inwestycji, w szczególności zakazuje lokalizacji nowych budynków i budowli. Na etapie niniejszej Prognozy ocenia się brak istotnej presji w zakresie powierzchni ziemi.

Potencjalny bezpośredni wpływ na powietrze atmosferyczne mogą mieć działania o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego) przy przebudowie obiektu, pracach konserwatorskich lub uzupełnianiu infrastruktury, które mogą być przyczyną krótkotrwałej emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego tj. tlenku węgla (CO), dwutlenku węgla (CO_2), tlenku azotu (NO_X) oraz węglowodorów. Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w szczególności CO_2 (tzw. gazu cieplarnianego) na terenach objętych projektem MPZP może być spalanie paliw w pojazdach mechanicznych, nie przewiduje się istotnych inwestycji oraz zwiększenia ruchu komunikacyjnego. Źródłem gazów cieplarnianych może być wykorzystywanie paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych w obiektach. Dlatego ważne jest, aby systemy grzewcze były wysokiej jakości i spełniały standardy emisyjne.

Potencjalny bezpośredni wpływ może być związany również emisją hałasu i wibracji, którego źródłem jest ciężki sprzęt mechaniczny. W związku z dopuszczeniem realizacji dróg wewnętrznych nie przewiduje się uciążliwości akustycznej, gdyż drogi takie mają charakter lokalny o niskim dobowym ruchu pojazdów. Potencjale oddziaływanie ma zatem charakter krótkoterminowy na etapie realizacji inwestycji, a na kolejnym etapie nie będzie mieć znaczenia. Ponadto teren objęty projektem związany będzie ze stałym lub czasowym pobytem ludzi, w związku, z czym w projekcie MPZP wskazuje się na dotrzymywanie standardów akustycznych, jak dla zabudowy chronionej akustycznie zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ramach realizacji ustaleń projektu MPZP nie przewiduje się wpływu na mikroklimat tj. warunki termiczne, wilgotnościowe i anemometryczne wynikający ze zwiększenia terenów zabudowanych. W przypadku zabudowy usługowej (U) ustalono udział powierzchni biologicznie czynnej min. 30%.

Analizując ustalenia projektu MPZP, w tym przyjęte założenia oraz uwarunkowania znane na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie przewiduje się zmian klimatycznych, a tym samym realizacja projektowanego dokumentu nie stanowi zagrożenia dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu zgodnie ze *Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020).*

8.6.Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki

Z uwagi na położenie terenów objętych projektem MPZP w strefie ochrony konserwatorskiej ochronie podlega obszar, w którym elementy dawnego układu przestrzennego terenu tzn. rozplanowanie, kształt zewnętrzny zabudowy, a także jej powiązania z zielenią i krajobrazem zachowały się w stosunkowo dobrym stanie i całość stanowi wartość kulturową w skali lokalnej lub ponadlokalnej. Działalność konserwatorska w strefie ochrony konserwatorskiej zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek. Dla tego terenu występuje priorytet wymagań konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji.

Z uwagi na położenie terenów objętych projektem MPZP w strefie ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych „W" ochronie podlega obszar obejmujący tereny o stwierdzonej lub domniemanej zawartości reliktów archeologicznych (w sąsiedztwie nagromadzenia udokumentowanych stanowisk archeologicznych). Dotyczy to miejscowości i terenów o metryce średniowiecznej i nowożytnej oraz obszarów o zachowanych reliktach pradziejowego i historycznego osadnictwa.

W projekcie MPZP wprowadzono zatem ustalenia pozwalające w skuteczny sposób ograniczyć oddziaływania na zabytki oraz krajobraz kulturowy, a jednocześnie chronić istniejące zabytki i stanowiska archeologiczne, zatem nie przewiduje się oddziaływania w tym zakresie.

8.7.Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne

W związku z przeznaczeniem w projekcie MPZP terenu pod zabudowę usługową (symbol U) wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. drogami wewnętrznymi i infrastrukturą techniczną nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu MPZP w perspektywie długoterminowej stwarzała znaczne uciążliwości oraz była przyczyną zwiększenia emisji do środowiska. Ocenia się, zatem neutralny wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne. Potencjalne krótkoterminowe oddziaływanie może wystąpić w związku z realizacją inwestycji budowlanych lub prac ziemnych, przy których wykorzystywany będzie ciężki sprzęt mechaniczny. Potencjalne oddziaływanie rozumiane jest w kategorii krótkotrwałej emisji hałasu i drgań oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza tj. tlenku węgla (CO), dwutlenku węgla (CO_2), tlenku azotu (NO_X) oraz węglowodorów z pojazdów mechanicznych, która ustąpi po zakończeniu prac. Zasięg oddziaływania ma charakter lokalny, nie wpływający istotnie na pogorszenie jakości powietrza oraz generowanie ponadnormatywnego hałasu i wibracji. Ponadto teren objęty projektem MPZP związany będzie ze stałym lub czasowym pobytem ludzi, w związku, z czym w projekcie wskazuje się na dotrzymywanie standardów akustycznych, jak dla zabudowy chronionej akustycznie zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie MPZP zakazuje realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko (zawsze znacząco i potencjalnie znacząco) w rozumieniu *Rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [14]*, które wykażą negatywny wpływ na m.in. zdrowie i warunki życia ludzi.

9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na lokalizację terenów objętych projektem MPZP tj. znaczną odległość od granic Państwa oraz lokalnego znaczenia ustaleń projektu nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1].*

10. ROZWIĄZNIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA SRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Zapisy ustaleń projektu MPZP w sposób właściwy uwzględniają aspekt ochrony środowiska, ochrony krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi, wynikający wielokrotnie z regulacji prawnych. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko przedmiotowego projektu MPZP pozwoliła na stwierdzanie brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, w tym obszarów objętych ochrona prawną w niniejszej Prognozie przedstawiono ustalenia uzupełniające, wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu MPZP.

W ramach ustaleń projektu MPZP nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony, integralność obszarów Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody [4]* oraz korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych i gatunków objętych ochroną gatunkową. W celu minimalizacji szkód w środowisko wywołanych prowadzeniem inwestycji wskazuje się, że każde prowadzenie inwestycji z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwego zagospodarowania i oczyszczania generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu, a także właściwego zagospodarowanie odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji.

W przypadku, gdy konieczne będzie usunięcie drzew lub krzewów na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków zezwolenie wydaje wojewódzki konserwator zabytków zgodnie z art. 83 ust. 2 *Ustawy o ochronie przyrody [4].* W przypadku wycinki drzew i krzewów wskazuje się na przeprowadzenie kompensacji przyrodniczej poprzez nowe nasadzenia.

W przypadku stwierdzenia występowania gatunków zwierząt w obiektach przeznaczonych do remontu, adaptacji, termomodernizacji itp. należy stwierdzić czy gatunki podlegają ochronie prawnej. W sytuacji występowania siedlisk gatunków chronionych wskazuje się na potrzebę uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazu niszczenia takich siedlisk, które wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ww. zezwolenie określa termin wykonania prac (poza okresem lęgowym), jak również wskazuje warunki przeniesienia gniazd w stosowne miejsce.

W przypadku, gdy w wyniku realizacji przedsięwzięcia może dojść do naruszenia zakazów gatunków chronionych, konieczne jest uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów na podstawie art. 56 ust. 1-2b *Ustawy o ochronie przyrody [4].* W sytuacji kiedy realizacja inwestycji będzie szkodliwa dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, występują rozwiązania alternatywne oraz nie jest spełniona jedna z przesłanek w art. 56 ust. 4 *Ustawy o ochronie przyrody [4]* zezwolenie może nie zostać wydane.

Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych powinien być sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz powinien spełniać inne wymagania określone w *Kodeksie o ruchu drogowym* oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy [22]*. W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ.

W ustaleniach projektu MPZP wskazano konieczność odprowadzania ścieków z terenów zabudowanych poprzez zbiorczy system kanalizacji sanitarnej. Ujęte w system kanalizacyjny ścieki będą oczyszczane przed wprowadzeniem ich do wód i do gruntu zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego [20].* Ponadto zgodnie z projektem MPZP ustala się, że woda opadowa i roztopowa powinna zostać gospodarczo wykorzystana, odparowana, rozsączana do gruntu lub retencjonowana na działce budowlanej wraz ze spowolnianiem ich odpływu do odbiornika. W sytuacji, gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych będą silnie zanieczyszczone powinny być podczyszczane przed ich odprowadzeniem do odbiornika zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego [20].* Wskazuje się również na konieczność przestrzegania zapisów art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW). Zgodnie, z którym należy osiągnąć i utrzymywać dobry stan wód w ramach wyznaczonych jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych. Na terenie objętym projektem MPZP występują jednolite części wód podziemnych o dobrym stanie wód, a także jednolite części wód powierzchniowych ze złym stanem wód, zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych wyznaczonych w RDW. Termin osiągnięcia stanu dobrego został przesunięty do roku 2021.

W zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi konieczne jest przy prowadzeniu inwestycji właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchniczej (humusu) oraz ponowne ich wykorzystanie w miejscu inwestycji lub w razie potrzeby w innej lokalizacji (np. w celu rekultywacji terenów). Przeznaczenie terenu należy prowadzić w sposób racjonalny. Wskazuje się również na właściwe zachowanie proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowana i powierzchnią biologicznie czynną.

Zamierzenia inwestycyjne należy prowadzić w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu środowiska glebowego substancjami chemicznymi. W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ. Ponadto w niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazuje się, że na przestrzeganie zapisów *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych [5]* oraz *Rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi [19].*

W zakresie gospodarki odpadami (np. odpady budowlane) inwestor/właściciel zobligowany jest uregulować sposób gromadzenia i odbioru wytworzonych odpadów. Zatem odpady będą przekazywane specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami, posiadającym wymagane prawem zezwolenia zgodnie z *Ustawą o odpadach [10] i Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach [11].*

W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami w ramach inwestycji na terenie objętym projektem MPZP powinny być prowadzone przerwy w pracy pojazdów mechanicznych, eliminowane pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym, stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) itp. Istotne jest, aby wprowadzone do powietrza substancje nie spowodowały przekroczenia standardów określonych w *Rozporządzeniu w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [12].*

Tereny objęte projektem MPZP znajdują się w strefie dolnośląskiej, w której odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnego stężenia pyłu PM10, PM2,5, O_3, As i B(a)P. Działania naprawcze dla strefy dolnośląskiej wynikają zatem z *„Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej”.* W projekcie MPZP uwzględniono konieczność zapewniania przewietrzania terenu oraz ustalono optymalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ograniczenia wpływu na klimat akustyczny na terenie objętym projektem MPZP przewiduje się wykorzystanie najlepszych dostępnych technik (BAT), eliminowane pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym, w wyniku, czego dotrzymane zostaną standardy określone w *Rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [13],* dla terenów chronionych akustycznie. Ponadto, sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych powinien być sprawny

technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać inne wymagania określone w Kodeksie o ruchu drogowym oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy [22].*

Ponadto w niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazuje się na ochronę zasobów naturalnych poprzez racjonalne ich wykorzystywanie. Istotne jest również właściwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby naturalne. Przewidywana wielkość zasobów potrzebna do realizacji inwestycji określana jest również w Kartach informacyjnych i Raportach oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1].*

W celu ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków terenów objętych projektem MPZP w strefie ochrony konserwatorskiej ochronie podlega obszar, w którym elementy dawnego układu przestrzennego terenu tzn. rozplanowanie, kształt zewnętrzny zabudowy, a także jej powiązania z zielenią i krajobrazem zachowały się w stosunkowo dobrym stanie i całość stanowi wartość kulturową w skali lokalnej lub ponadlokalnej. Działalność konserwatorska w strefie ochrony konserwatorskiej zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek. Dla tego terenu występuje priorytet wymagań konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji.

Z uwagi na położenie terenów objętych projektem MPZP w strefie ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych „W" ochronie podlega obszar obejmujący tereny o stwierdzonej lub domniemanej zawartości reliktów archeologicznych (w sąsiedztwie nagromadzenia udokumentowanych stanowisk archeologicznych). Dotyczy to miejscowości i terenów o metryce średniowiecznej i nowożytnej oraz obszarów o zachowanych reliktach pradziejowego i historycznego osadnictwa. Wszelkie prace budowlane lub ziemne powinny być poprzedzone przeprowadzeniem badań archeologicznych, zgodnie z przepisami szczególnymi tj. *Ustawą o ochronie zabytków [8]*.

W zakresie ochrony zdrowia, warunków życia ludzi i dóbr materialnych odwołuje się do rozwiązań omówionych w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem. W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazuje się na stosowanie przepisów prawa, zastosowanie najnowszych dostępnych technologii (BAT) przy prowadzeniu inwestycji, stosowanie się do zasad bhp, ogrodzenie obszaru przed wtargnięciem osób trzecich pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi. Wskazuje się również na właściwe zabezpieczenie każdej inwestycji pod względem ochrony dóbr materialnych osób trzecich.

11. METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

System monitorowania zmian zachodzących na terenach objętych projektem MPZP wynika art. 32 i 33 *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [3]*, nakładającej obowiązek dokonywania okresowej oceny i weryfikacji MPZP. Obowiązkiem Wójta Gminy Niechlów jest sporządzenie, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 55 ust. 5 *Ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]* Wójt Gminy Niechlów zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu.

System oceny skutków realizacji projektu MPZP powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring, powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska [2]*, co najmniej w cyklu dwuletnim. Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Monitoring powinien być prowadzony w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia budowlane, przeglądy ekologiczne itp.. Wójt Gminy Niechlów może występować o przedłożenie wyników monitoringu prowadzonego przez Regionalną Dyrekcje Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Dyrektora Lasów Państwowych, Wojewodę, Starostę, a także korzystać z rejestru wydanych decyzji, będących w zasobie gminnym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]*, monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych prowadzony jest w ramach państwowego monitoringu środowiska, przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym, przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy. Zgodnie z *Ustawą Prawo budowlane [7]*, użytkowane obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji służących ochronie środowiska.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Projekt MPZP nie zawiera wariantowania. Alternatywą dla projektu MPZP jest jego nieprzyjmowanie. Skutki takiego rozwiązania wskazane zostały w pkt. 6 niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko.

W projekcie MPZP w sposób wystarczający uwzględniono ustalenia mające na celu ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i warunki życia ludzi. Strategiczna ocena oddziaływania nie wykazała negatywnego i znaczącego oddziaływania wpływu ustaleń projektowanego dokumentu. Niniejsza Prognoza nie zawiera zatem rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawa prawna i cel sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko

Podstawą prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1].* Celem Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnych zmian w środowisku wynikających z dopuszczenia określonego sposobu zagospodarowania przestrzeni. W Prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania, oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Niechlów obejmującego część obrębu Siciny" zwany dalej projektem MPZP.

Charakterystyka terenów objętych projektem MPZP, aktualny stan zagospodarowania i użytkowania oraz stan środowiska

Projekt MPZP obejmuje części obrębu wsi Siciny w gminie Niechlów.. Gmina Niechlów położona jest w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie górowskim, jest jedną z czterech gmin powiatu.

Pod względem fizyczno-geograficznym projekt MPZP obejmuje tereny znajdujące się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Leszczyńska. Obszar gminy charakteryzuje się bardzo łagodną i stosunkowo mało zróżnicowaną rzeźbą terenu. Klimat obszaru powiatu górowskiego i gminy Niechlów, podobnie jak całej Polski, zaliczany jest do kategorii klimatów umiarkowanych o cechach przejściowych między klimatem morskim i kontynentalnym. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8 - 8,5^{o}C. Dni gorących, tj. o temperaturze powyżej 25°C, rejestruje się 30-35 dni w roku; dni z przymrozkiem jest ok. 110 dni w roku, z minimalną temperaturą poniżej 0°C; dni mroźnych, o maksymalnej temperaturze poniżej 0°C jest ok. 30 dni w roku, a bardzo mroźnych, o maksymalnej temperaturze poniżej -10°C od 1 do 2 dni w roku. Ostatnie przymrozki przypadają na okres między 30 marca a 5 maja. Największa ilość pochmurnych dni występuje w okresie jesienno – zimowym. Najwięcej dni słonecznych jest we wrześniu i czerwcu. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 530 – 640 mm, lokując ten obszar nieco poniżej średniej krajowej. Maksimum opadowe przypada w sierpniu (70 – 87 mm), najmniejsze opady występują w zimie (styczeń i marzec – 27 – 31 mm). W ciągu roku wypada 160 dni z opadem. Pokrywa śnieżna utrzymuje się 50 – 65 dni i zanika przeciętnie do 25 marca. Średnia grubość pokrywy śnieżnej wynosi do 10 cm w południowej części gminy, a do 15 cm w północnej. Okres wegetacyjny trwa 220 – 230 dni w roku. Przeważają wiatry wiejące z zachodu i południowego – zachodu, ich udział wynosi blisko 50%. Najrzadziej notowane są wiatry północne i północno – wschodnie, łącznie zaledwie 11,6 – 14,6%. Średnia prędkość wiatru wynosi od 3,0 do 3,5 m/s. Cisza atmosferyczna stanowi od 5 do 10 %.

Teren objęty projektem MPZP stanowi teren zurbanizowano, zabudowany przez zespół pałacowo-folwarczny, objętego ochroną konserwatorską.

Na obszarze gminy Niechlów występują zróżnicowane typy gleb. Obszar objęty projektem MPZP jest w znacznej części zabudowany, o przekształconej strukturze glebowej. Na terenach objętych projektem MPZP nie prowadzono badań gleby. Na terenie objętym projektem MPZP nie jest zlokalizowany obszar górniczy obszar i teren górniczy.

Teren gminy Niechlów należy do wielkopolskiego regionu hydrogeologicznego, a w jego ramach do podregionu wielkopolsko-śląskiego. Wody gruntowe występują bardzo płytko, do 1 m p. p. t. w obszarze dużych dolin rzecznych (w obszarze teras zalewowych rzek) oraz 1-2 m p. p. t. na obszarach pozadolinnych. Jedynie w obrębie wysoczyzny i niekiedy terasy wysokiej woda gruntowa występuje głębiej niż 2 m p. p. t. Użytkowy poziom wodonośny obszaru gminy wykształcony jest w utworach czwartorzędu na głębokości od kilku do kilkunastu metrów. Na pozostałych obszarach gminy główny poziom użytkowy jest wykształcony w utworach czwartorzędowych, a drugorzędnie – w trzeciorzędowych. Na terenach objętych projektem MPZP stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych ocenia się jako dobry. Obszar MPZP nie znajduje się zatem w zasięgu GZWP nr 303, ale w obrębie ONO - Obszaru Najwyższej Ochrony dlatego zbiornika. Jest to zbiornik wód podziemnych w trzeciorzędowych utworach porowych, o wysokim stopniu zagrożenia antropogenicznego.

Gmina Niechlów położona jest w całości w dorzeczu Odry, jednak to rzeka Barycz - prawy

dopływ Odry, jest wraz ze swoimi dopływami, rzeką odwadniającą prawie cały obszar gminy. Przez obszar gminy przebiegają działy wodne pomiędzy Odrą i Baryczą oraz Baryczą i jej dużymi dopływami: Rowem Polskim (Kopanicą) i Rowem Śląskim. Sieć naturalnych cieków wodnych gminy uzupełniają mniejsze dopływy Rowu Śląskiego: Ostrowita, Wiewiernica oraz Kanał Uszczanowski. Największe rzeki gminy (Odra, Barycz, Kopanica, Rów Śląski) płyną dnami rozległych pradolin. Przez tereny objęte projektem MPZP nie przepływa żaden ciek wodny. Stan wód powierzchniowych w zalewni rzek ocenia się jako zły. Teren objęte projektem MPZP nie leży w zasięgu wód powodziowych.

Tereny objęte w projekcie MPZP stanowią grunty zurbanizowane, zabudowane. Przedmiotowy obszar nie przedstawia cennych wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Na terenie objętym projektem MPZP nie występują chronione siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, gatunki roślin, grzybów i zwierząt oraz strefy ochrony, miejsc rozrodu i regularnego występowania ptaków objętych ochroną gatunkowa, nie występują również gatunki rzadkie i ginące.

Teren objęty projektem MPZP jest toższamy z granicami strefy ochrony konserwatorskiej oraz granicami strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych „W".

W strukturze użytkowania obszaru objętego projektem MPZP występują tereny zurbanizowane przeznaczone pod funkcje usługowe, zabudowane, ale obecnie nie użytkowane. Na terenach objętych projektem MPZP nie prowadzono monitoringu powietrza atmosferycznego. Tereny te położone są w strefie dolnośląskiej. W strefie dolnośląskiej odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych substancji tj. PM10, PM2,5, arsen, benzo(a)piren i ozon.

Na terenie gminy Niechlów głównym źródłem hałasu jest komunikacja drogowa. Jednakże ze względu na swoją specyfikę, uwarunkowaną natężeniem i płynnością ruchu, rodzajem pojazdów, a także stanem nawierzchni dróg, jego uciążliwość ma charakter liniowy. Najwyższe natężenie hałasu jest notowane wzdłuż dróg wojewódzkich m.in. 305. Przez tereny objęte projektem MPZP nie przebiegają drogi wojewódzkie, nie są zlokalizowane również w bezpośrednim sąsiedztwie. Hałas w zasięgu obszaru planu jest szczególnie istotny z punktu widzenia projektowanego przeznaczenia związanego z obiektami opieki zdrowotnej lub placówek oświatowych.

Na terenie gminy Niechlów, w tym na terenach objętych projektem MPZP w ostatnich latach nie prowadzono badań PEM. Jednak biorąc pod uwagę gminy wiejskie o podobnym zagospodarowaniu poziom pół elektromagnetycznych nie przekracza poziomu dopuszczalnego.

Istniejące problemy ochrony środowiska

Nie przewiduje się wystąpienia problemów ochrony środowiska związanych z przyrodą, teren objęty projektem MPZP znajduje się poza obszarami podlegającymi ochronie. Na analizowanym terenie nie występują siedliska przyrodnicze, gatunki roślin, grzybów i zwierząt objętych ochrona gatunkową ani korytarze ekologiczne.

Problemem ochrony środowiska istotnym z punktu widzenia projektu MPZP jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, z jednoczesnym zapewnieniem dobrego stanu wód. Tereny objęte projektem MPZP znajdują się na obszarze jednolitych część wód powierzchniowych, które są zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu wód z powodu technicznych możliwości. Dlatego też cele środowiskowe zostały przesunięte w czasie. Stan wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych oceniono jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie i utrzymanie stanu dobrego. Istotnym elementem jest zatem zapewnienie infrastruktury mającej za zadanie zbieranie i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem ich do środowiska wodnego. W celu ochrony wód przed zanieczyszczeniami konieczna jest budowa zbiorczych sieci kanalizacyjnych.

W projekcie MPZP ustalono przeznaczenie terenu pod zabudowę usługową (U). Wynikające z projektu MPZP przeznaczenie terenu należy do kategorii terenu objętych ochroną akustyczną, dla których ustalone są wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Tereny objęte projektem MPZP znajdują się w strefie dolnośląskiej, w której występują znaczne przekroczenia stężeń substancji w powietrzu. Na terenach objętych projektem MPZP nie prowadzono pomiarów poziomów tych substancji w powietrzu, jednak zanieczyszczenia mają możliwość przemieszczania. Ponadto dbanie o środowisko lokalnie wpłynie na poprawę powietrza w skali regionu. W celu poprawy jakości powietrza na terenie całej strefy, należy podjęć działania mające na celu ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych tzw. niskiej emisji. Takie działania należy podjąć również na terenach objętych projektem MPZP, na których zaleca się stosowanie odnawialnych źródeł energii (dopuszcza się wyłącznie źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię geotermalną).

Tereny objęte projektem MPZP znajdują się strefie strefy ochrony konserwatorskiej oraz granicami strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych. Ponadto na terenach objętych projektem MPZP znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków. Istotne zatem z punktu widzenia dokumentu jest ochrona terenów i zabudowy w istniejących strefach ochrony konserwatorskiej oraz ochrona obiektów zabytkowych i archeologicznych.

Potencjalne oddziaływanie na środowisko

Ustalenia zawarte w projekcie MPZP uwzględniają istniejące uwarunkowania oraz nadają kierunki zagospodarowania przestrzennego w zgodzie z ładem przestrzennym, poszanowaniem i zachowaniem wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Brak realizacji projektu MPZP utrudni kształtowanie ładu przestrzennego, określenie potrzeb analizowanego obszaru oraz nadaniu określonej funkcji. W sytuacji braku uchwalenia projektowanego MPZP lokalizacja zabudowy realizowana będzie w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, co jednak nie umożliwi w pełni kontroli nad kształtowaniem przestrzeni (krajobrazu). Konsekwencją braku planu miejscowego może być również degradacja ważnych obiektów zabytkowych lub niszczenia zabytków archeologicznych lub przeznaczenia terenu na niewłaściwe cele.

W ramach oceny wpływu skutków realizacji projektu mpzp nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na siedliska chronione, stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, a także korytarze ekologiczne i inne obszary chronione.

W związku z przeznaczeniem pod zabudowę usługową (symbol U) wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. drogami wewnętrznymi i infrastrukturą techniczną przewiduje się potencjalne oddziaływanie o charakterze długoterminowym, stałym i bezpośrednim. Oddziaływanie to związane jest z zajęciem powierzchni niezabudowanej, biologicznie czynnej na drogi wewnętrze lub uzupełniającą infrastrukturę. Potencjalny bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi mają działania o charakterze inwestycyjnym. Oddziaływanie w zakresie wykonania podziemnej infrastruktury technicznej wiązać będzie się z potencjalnym oddziaływaniem krótkoterminowym o charakterze odwracalnym. Potencjalne oddziaływanie wynikać będzie z prowadzonych prac ziemnych tj. wykopów, w tym ze zdjęcia warstwy próchniczej gleby, która jednak zostanie wykorzystana po zakończeniu prac.
W celu ochrony powierzchni ziemi w projekcie MPZP ustalono minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz maksymalną intensywność zabudowy. Takie ustalenia pozwolą na zapewnienie w jak największym stopniu naturalnej struktury gruntu, wegetacji roślin oraz zachowanie retencji wodnej terenu.

W projekcie MPZP wskazuje się na właściwe, zagospodarowanie odpadów bytowo – gospodarczych. Takie ustalenia będą mieć wpływ na zachowanie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami, co ograniczy składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, czego potencjalnym skutkiem mogłoby być skażenie gleby i wód.

W kwestii krajobrazu, teren objętym projektem MPZP jest w części zabudowany, nie przewiduje się powstania dominant krajobrazowych np. nowych budynków o znacznych gabarytach lub infrastruktury sieciowej nadziemnej, które mogłyby stanowić potencjalne źródło zakłóceń w odbiorze wizualnym krajobrazu. Obszar objęty projektem MPZP zlokalizowany jest w otoczeniu istniejącej już zabudowy. Ponadto w projekcie MPZP wskazano na dopuszczalną intensywność zabudowy oraz maksymalną wysokości obiektów budowlanych. Mając na względzie lokalny charakter projektu, aktualny sposób zagospodarowania terenu i otoczenia oraz ustalenia wynikające z projektu MPZP nie przewiduje się oddziaływania na krajobraz.

Na terenie objętym projektem MPZP generowane będą ścieki: socjalno – bytowe oraz wody opadowe i roztopowe. Zgodnie z projektem MPZP, konieczne jest uregulowanie systemu kanalizacyjnego, według technicznych warunków przyłączenia. Generowane w ramach działalność socjalno – bytowej ścieki powinny być oczyszczane przed wprowadzaniem do wód i do ziemi. Realizacja infrastruktury sieciowej w szczególności kanalizacji sanitarnej ma na celu utworzenie sprawnego systemu odprowadzania ścieków komunalnych, właściwe zagospodarowanie wytworzonych ścieków socjalno – bytowych, zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń przed wprowadzeniem do środowiska. Infrastruktura kanalizacyjna wraz z oczyszczalnią ścieków służy, zatem ochronie środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczenia, przyczynia się do utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Uregulowaniu podlega zarówno system kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Zgodnie z projektem MPZP, który odwołuje się do przepisów szczegółowych konieczne jest zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych. Zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska woda opadowa i roztopowa powinna zostać gospodarczo wykorzystana, odparowana, rozsączana do gruntu lub

retencjonowana na działce budowlanej wraz ze spowolnianiem ich odpływu do odbiornika. Zatem wynikające z projektu mpzp ustalenia pozwalają na ochronę środowiska wodno – gruntowego przed zanieczyszczeniami, przy jednoczesnym możliwie jak największym retencjonowaniu wód w gruncie, przyczyniają się do utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, i ich zasobów ilościowych a więc mają w konsekwencji pozytywny wpływ na środowisko.

Zatem wynikające z projektu MPZP ustalenia pozwalają na ochronę środowiska wodno – gruntowego przed zanieczyszczeniami, przyczyniają się do utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, a więc mają w konsekwencji pozytywny wpływ na środowisko. Systemy kanalizacji sanitarnej nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska, mogą zdarzyć się jednak sytuacje awaryjne związane z wyciekiem ścieków do środowiska gruntowego.

Zgodnie z projektem MPZP nie planuje się wzrostu ilości zabudowy czy realizacji ważnych inwestycji, przy których będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Wielkość zapotrzebowania będzie z zapotrzebowania stwierdzonego na etapie projektu budowlanego. Na etapie sporządzenia projektu MPZP nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalnych charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Potencjalny bezpośredni wpływ na powietrze atmosferyczne mogą mieć działania o charakterze inwestycyjnym, które mogą być przyczyną krótkotrwałej emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w szczególności CO2 (tzw. gazu cieplarnianego) na terenach objętych projektem mpzp może być spalanie paliw w pojazdach mechanicznych, nie przewiduje się istotnych inwestycji oraz zwiększenia ruchu komunikacyjnego. Źródłem gazów cieplarnianych może być wykorzystywanie paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych w obiektach. Dlatego ważne jest, aby systemy grzewcze były wysokiej jakości i spełniały standardy emisyjne.

Potencjalny bezpośredni wpływ związany jest również emisją hałasu i wibracji, którego źródłem będzie ciężki sprzęt mechaniczny. Z kolei w związku z realizacją dróg wewnętrznych nie przewiduje się uciążliwości akustycznej, gdyż drogi takie mają charakter lokalny o niskim dobowym ruchu pojazdów. Potencjalne oddziaływanie ma zatem charakter krótkoterminowy na etapie realizacji inwestycji, a na kolejnym etapie nie będzie mieć znaczenia. Ponadto teren objęty projektem związany będzie ze stałym lub czasowym pobytem ludzi, w związku, z czym w projekcie MPZP wskazuje się na dotrzymywanie standardów akustycznych, jak dla zabudowy chronionej akustycznie zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ramach realizacji ustaleń projektu MPZP nie przewiduje się wpływu na mikroklimat tj. warunki termiczne, wilgotnościowe i anemometryczne wynikający ze zwiększenia terenów zabudowanych. W przypadku zabudowy usługowej ustalono udział powierzchni biologicznie czynnej min. 30%. Ponadto zabudowa nie będzie zwarta i wysoka, możliwy będzie swobodny przepływ powietrza, a co za tym idzie dobrze przewietrzanie terenu.

W projekcie MPZP wprowadzono zatem ustalenia pozwalające w skuteczny sposób ograniczyć oddziaływania na zabytki oraz krajobraz kulturowy, a jednocześnie chronić istniejące zabytki i stanowiska archeologiczne, zatem nie przewiduje się oddziaływania w tym zakresie.

W związku z przeznaczeniem w projekcie MPZP terenu pod zabudowę usługową wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. drogami wewnętrznymi i infrastrukturą techniczną nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu MPZP w perspektywie długoterminowej stwarzała znaczne uciążliwości oraz była przyczyną zwiększenia emisji do środowiska. Ocenia się, zatem neutralny wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne. Potencjalne krótkoterminowe oddziaływanie może wystąpić w związku z realizacją inwestycji budowlanych lub prac ziemnych, przy których wykorzystywany będzie ciężki sprzęt mechaniczny. Potencjalne oddziaływanie rozumiane jest w kategorii krótkotrwałej emisji hałasu i drgań oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza z pojazdów mechanicznych, która ustąpi po zakończeniu prac. Zasięg oddziaływania ma charakter lokalny, nie wpływający istotnie na pogorszenie jakości powietrza oraz generowanie ponadnormatywnego hałasu i wibracji. Ponadto teren objęty projektem MPZP związany będzie ze stałym lub czasowym pobytem ludzi, w związku, z czym w projekcie wskazuje się na dotrzymywanie standardów akustycznych, jak dla zabudowy chronionej akustycznie zgodnie z przepisami odrębnymi.

Z uwagi na lokalizację terenu objętego projektem mpzp tj. znaczną odległość od granic Państwa oraz lokalnego znaczenia ustaleń projektu nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko (oddziaływania wybiegającego poza granice kraju).

Rozwiązania mające na celu zapobiegania, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą

Zapisy ustaleń projektu MPZP w sposób właściwy uwzględniają aspekt ochrony środowiska, ochrony krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi, wynikający wielokrotnie z regulacji prawnych. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko przedmiotowego projektu MPZP pozwoliła na stwierdzanie brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, w tym obszarów objętych ochrona prawną w niniejszej Prognozie przedstawiono ustalenia uzupełniające, wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu MPZP.

W ramach ustaleń projektu MPZP nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony, integralność obszarów Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody oraz korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych i gatunków objętych ochroną gatunkową. W celu minimalizacji szkód w środowisko wywołanych prowadzeniem inwestycji wskazuje się, że każde prowadzenie inwestycji z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwego zagospodarowania i oczyszczania generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu, a także właściwego zagospodarowanie odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych powinien być sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz powinien spełniać inne wymagania. W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ.

Wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych powinny być podczyszczane przed ich odprowadzeniem do odbiornika. Wskazuje się również na konieczność osiągnięcia i utrzymywania dobrego stanu wód w ramach wyznaczonych struktur wód podziemnych i powierzchniowych. Na terenie objętym projektem MPZP występują struktury wód podziemnych o dobrym stanie wód, a także struktur wód powierzchniowych ze złym stanem wód, zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych.

W zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi konieczne jest przy prowadzeniu inwestycji właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchniczej (humusu) oraz ponowne ich wykorzystanie w miejscu inwestycji lub w razie potrzeby w innej lokalizacji (np. w celu rekultywacji terenów). Przeznaczenie terenu należy prowadzić w sposób racjonalny. Wskazuje się również na właściwe zachowanie proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowana i powierzchnią biologicznie czynną.

Zamierzenia inwestycyjne należy prowadzić w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu środowiska glebowego substancjami chemicznymi. W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia metodą in situ lub ex situ.

W zakresie gospodarki odpadami (np. odpady budowlane) inwestor/właściciel zobligowany jest uregulować sposób gromadzenia i odbioru wytworzonych odpadów. Zatem odpady będą przekazywane specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami, posiadającym wymagane prawem zezwolenia.

W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami w ramach inwestycji na terenie objętym projektem MPZP powinny być prowadzone przerwy w pracy pojazdów mechanicznych, eliminowane pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym, stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) itp. Istotne jest, aby wprowadzone do powietrza substancje nie spowodowały przekroczenia standardów.

W zakresie ograniczenia wpływu na klimat akustyczny na terenie objętym projektem MPZP przewiduje się wykorzystanie najlepszych dostępnych technik (BAT), eliminowane pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym, w wyniku, czego dotrzymane zostaną standardy akustyczne, dla terenów chronionych akustycznie. Ponadto, sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych powinien być sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać inne wymagania.

Ponadto w niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazuje się na ochronę zasobów naturalnych poprzez racjonalne ich wykorzystywanie. Istotne jest również właściwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby naturalne.

W zakresie ochrony zdrowia, warunków życia ludzi i dóbr materialnych odwołuje się do rozwiązań omówionych w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem. W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazuje się na stosowanie przepisów prawa, zastosowanie najnowszych dostępnych technologii (BAT) przy prowadzeniu inwestycji, stosowanie się do zasad bhp, ogrodzenie obszaru przed wtargnięciem osób trzecich pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi. Wskazuje się również na właściwe zabezpieczenie każdej inwestycji pod względem ochrony dóbr materialnych osób trzecich.

Rozwiązania alternatywne

Alternatywą dla projektu MPZP jest jego nieprzyjmowanie. W projekcie MPZP w sposób wystarczający uwzględniono ustalenia mające na celu ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i warunki życia ludzi. Strategiczna ocena oddziaływania nie wykazała negatywnego i znaczącego oddziaływania wpływu ustaleń projektowanego dokumentu. Niniejsza Prognoza nie zawiera zatem rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP.

14. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

[1] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018 poz. 2081 ze zm.)
[2] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018, poz. 799 ze zm.)
[3] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2018 poz. 1945)
[4] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018, poz. 1614)
[5] Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2017, poz. 1161)
[6] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015r., poz. 774 ze zm.)
[7] Ustawa 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2018., poz. 1202)
[8] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2018., poz. 2067)
[9] Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018, poz. 2268 ze zm.)
[10] Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2018, poz. 992 ze zm.)
[11] Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymania czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2018 poz. 1454)
[12] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012r., poz. 1031)
[13] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014r., poz. 112 – tekst jednolity ze zm.)
[14] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016r., poz. 71 – tekst jednolity)
[15] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochronie gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409)
[16] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)
[17] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014r., poz. 1348)
[18] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014r., poz. 1713 – tekst jednolity)
[19] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. 2002, nr 165, poz. 1359)
[20] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014r., poz. 1800)
[21] Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów
[22] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny pospolite (Dz. U. 2002r., nr 109 poz. 962 ze zm.).

15. BIBLIGRAFIA

1. „Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych- GZWP wymagających szczególnej ochrony, red. A..S. Kleczkowski, Akademia Górniczo- Hutnicza w Krakowie, 1990r.
2. „Raport - Interpretacja wyników monitoringu operacyjnego, ocena stanu chemicznego oraz przygotowanie opracowania o stanie chemicznym jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu", „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2012–2014", zadanie nr 9, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, lipiec 2014r.
3. Centralny Rejestr Geostanowisk, Państwowy Instytut Geologiczny, www.pgi.gov.pl
4. Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2002r.
5. Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2018r.,
6. Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim, obszary bezpośrednio zagrożone zanieczyszczeniami, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2018r.,
7. Opracowania analizy presji i wpływów zanieczyszczeń antropogenicznych w szczegółowym ujęciu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych dla potrzeb opracowania programów działań i planów gospodarowania wodami" z maja 2007r.
8. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – aktualizacja 2016r.
9. Podręcznik dla inwestorów przedsięwzięć infrastrukturalnych, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej, Warszawa, 2007-2013r.
10. Raport o stanie chemicznym i ilościowym jednolitych części wód podziemnych dla obszarów dorzeczy zgodnie z wymaganiami RDW", Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, listopad 2008r.
11. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Praca zbiorowa pod redakcją Romana Bednarka, Poznań, 2012r.
12. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020).

EkoLogika
Marta Stelmach-Orzechowska
ul. Paryska 7
45-402 Opole, tel. 661-874-556
NIP: 884-257-61-99

pieczęć firmowa Wykonawcy

Opole, 19.08.2019r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Niechlów obejmującego część obrębu Siciny", spełniam wymagania wprowadzone art. 74a *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018 poz. 2081 ze zm.).*

Jednocześnie oświadczam, ze jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marta Stelmach-Orzechowska

……
(podpis i pieczęć)

EkoLogika
Marta Stelmach-Orzechowska
ul. Paryska 7
45-402 Opole, tel. 661-874-556
NIP: 884-257-61-99